

มหาศจรรย์... ดิน

กรมพัฒนาดินได้จัดทำแผนที่กุ่มบุตดิน สำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจกังประเทศ ในปี 2532-2534 โดยมีการนำร่องมาวัดดินบุตดินและสอบปฏิบัติดินที่เป็นศักยภาพค้าขายคู่กันในด้านที่เป็นผลต่อการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตของพืชที่บุตดิน จัดทำมาด้วย ได้ 62 กุ่มบุตดิน

มหาศจรรย์... ดิน

● กลุ่มชุดอินสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจประเทศไทย

แผนที่ กุ่มบุตดิน

สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน
กรมพัฒนาดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
พฤษภาคม 2548
<http://www.ldd.go.th>

LAND
DEVELOPMENT
DEPARTMENT

คำนำ

ด้วยเหตุที่ “ดิน” เป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการผลิตสินค้าเกษตร การปรับปรุงข้อมูลดินและแผนที่ต่างๆ เพื่ออำนวยประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการทั้งในกลุ่มของนักวิชาการ นักวางแผน เจ้าหน้าที่ส่งเสริม ตลอดจนเกษตรกร จึงเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งที่กรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมากว่า 40 ปี

“กลุ่มชุดดินสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ” ที่จัดทำขึ้นโดยอาศัยการจัดหมวดหมู่ตามลักษณะ ศักยภาพ และการจัดการที่คล้ายคลึงกันไว้ด้วยกัน ซึ่งแบ่งดินออกเป็น 62 กลุ่มชุดดิน เป็นผลงานหนึ่งที่มีการนำไปใช้อย่างกว้างขวางในปัจจุบัน อย่างไรก็ได้ผู้ใช้ข้อมูลมักประสบปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบลักษณะและสมบัติกลุ่มชุดดินเสมอ สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน ในฐานะที่เป็นผู้สำรวจดินตลอดจนเก็บข้อมูลดินและทำแผนที่ดิน จึงได้จัดทำเอกสาร “มหัศจรรย์พันชุดดิน” ฉบับนี้ขึ้น โดยมุ่งหวังให้เป็นเมื่อ “คุ้มอย่างจ่าย” ที่จะนำไปสู่ ความรู้ ความเข้าใจในลักษณะสมบัติ และศักยภาพที่แตกต่างกันของดินทั้ง 62 กลุ่ม รวมถึงข้อจำกัดในการใช้ที่ดิน และแนวทางการจัดการดินที่ถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนให้สามารถใช้ที่ดินเพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม และเป็นการรักษาทรัพยากรดินไว้เป็นฐานการผลิตที่ยั่งยืนสืบไป

(นายชุมพล ลิลิตธารม)
ผู้อำนวยการสำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน
พฤษภาคม 2548

สารบัญ

■ บทนำ	1
■ ลักษณะเด่นประจำกลุ่มชุดเดิน	2
■ กลุ่มชุดเดินในพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง	6
■ กลุ่มชุดเดินในพื้นที่ดอนที่อยู่ในเขตเดินแห้ง	62
■ กลุ่มชุดเดินในพื้นที่ดอนที่อยู่ในเขตเดินชื้น	106
■ กลุ่มชุดเดินที่มีความลาดชันสูง	128
■ สรุปการใช้ปุ๋ยอินทรีย์	130
■ สรุปมาตรการอนุรักษ์เดินและน้ำ	133

บทนำ

กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนที่กademiumชุดดินสำหรับการป้องกันพื้นที่เศรษฐกิจทั้งประเทศในปี 2532-2534 โดยพิจารณาจัดหมวดหมู่ลักษณะและสมบัติดินที่มีคุณภาพคล้ายคลึงกันในด้านที่มีผลต่อการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตของพื้นที่ป่าลูก จัดหมวดหมู่ได้ 62 กลุ่มชุดดิน โดยแบ่งตามสภาพที่พื้นที่เป็น 4 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

1. กลุ่มชุดดินในพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

พบทุกภาค ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ 1-25 และกลุ่มชุดดินที่ 57-59

2. กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออุ่นในเขตดินแห้ง

พบริเวณภูเขาและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ 28, 29, 30, 31, 33, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 44, 46, 47, 48, 49, 52, 54, 55, 56, 60 และ 61

3. กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออุ่นในเขตดินชื้น

พบริเวณภาคใต้และพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ 26, 27, 32, 34, 39, 42, 43, 45, 50, 51 และ 53

4. กลุ่มชุดดินกึ่งความลาดชันสูง

พื้นที่ภูเขาและเทือกเขา ที่มีความลาดชันมากกว่า 35 ปรอทเซ็นต์ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ 62

กลุ่มชุดดินแต่ละกลุ่มจะมีลักษณะและสมบัติดินที่เฉพาะตามปัจจัยการเกิดดินและการสร้างดิน เช่น สภาพภูมิอากาศ ชนิดวัตถุดินกำเนิดดิน สภาพพื้นที่ ระยะเวลาการพัฒนาของดิน พื้นที่ธรรมชาติ สิ่งที่มีชีวิตและการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นต้น ซึ่งลักษณะและสมบัติที่เป็นข้อเด่นประจำกลุ่มชุดดินได้สรุปไว้ในตาราง “ลักษณะเด่นประจำกลุ่มชุดดิน” โดยอาศัยการเปรียบเทียบข้อมูลเหล่านี้กับลักษณะของดินที่พื้น จะทำให้สามารถจัดจำแนกดินในเบื้องต้นได้ว่าน่าจะอยู่ในกลุ่มชุดดินใด และนำไปสู่วิเคราะห์อื่นๆ ของดิน รวมทั้งปัญหาการใช้ประโยชน์ และแนวทางการจัดการดินที่เหมาะสมในลำดับต่อไป

ລັກສນະເດັ່ນປະຈຳລຸ່ມຊຸດດິນ

ກລຸມຊຸດດິນ ທັນ

1. ກລຸມຊຸດດິນໃນພື້ນທີ່ລຸ່ມຫົວພື້ນທີ່ນ້ຳຂັງ

ກລຸມດິນແຫຼ້ຍວ

- ດິນເຫັນຍາວີສີດຳລຶກນຳມາ ມີຮອຍແຕກຮະແງກວັງແລະລຶກ 1 6
- ດິນເຫັນຍາວີມາກທີ່ເກີດຈາກຕະກອນນໍ້າກ່າວຍ ຈາກພັບໜັ້ນດິນເລັນຂອງຕະກອນ 3 10
ນໍ້າທະເລ
- ດິນເຫັນຍາວີມາກທີ່ເກີດຈາກຕະກອນລຳນໍ້າທີ່ມີອາຍຸຢັ້ງນ້ອຍ ປົງກິຣີຍາດິນເປັນ 4 12
ກລາງຄື່ງເປັນດຳ
- ດິນເຫັນຍາວີມາກທີ່ເກີດຈາກຕະກອນລຳນໍ້າ ກາຣະບາຍນໍ້າເລວ ປົງກິຣີຍາດິນ 5 14
ເປັນກລາງຫົວເປັນດຳ
- ດິນເຫັນຍາວີມາກທີ່ເກີດຈາກຕະກອນລຳນໍ້າ ປົງກິຣີຍາດິນເປັນກຣດຈັດມາກຄື່ງ 6 16
ເປັນກຣດຈັດ
- ດິນເຫັນຍາວີມາກທີ່ເກີດຈາກຕະກອນລຳນໍ້າ ກາຣະບາຍນໍ້າຄ່ອນຂັງເລວ 7 18
ປົງກິຣີຍາດິນເປັນກລາງຄື່ງເປັນດຳ

ກລຸມດິນທີ່ນໍ້າກາຍກ່ອງ

- ດິນທີ່ນໍ້າກາຍກ່ອງ ເພື່ອເປົ່ານັ້ນສະພາພາກໂກ່ໄໝທີ່ດິນຈາກນາ້າວັ້ນພື້ນັກຫົວໜ້າໄມ້ຜົດ 8 20

ກລຸມດິນເປົ່ງວັດ

- ດິນເຫັນຍາວີມາກ ປົງກິຣີຍາດິນເປັນກຣດຈັດມາກ ຢ້ອດິນເປົ່ງວັດລຶກ 2 8
- ດິນເຫັນຍາວີມາກທີ່ເກີດຈາກຕະກອນນໍ້າທະເລທີ່ເປັນດິນເຄີນແລະເປົ່ງວັດ 9 22
- ດິນເປົ່ງວັດຕົ້ນທີ່ເກີດຈາກຕະກອນນໍ້າທະເລ 10 24
- ດິນເປົ່ງວັດລຶກປານກລາງທີ່ເກີດຈາກຕະກອນນໍ້າທະເລ 11 26
- ດິນເປົ່ງວັດລຶກປານກລາງແລະມີໜັ້ນດິນເລັນທີ່ມີຄ້າຍກາພກ່ອໃຫ້ເກີດເປັນດິນ 14 32
ເປົ່ງວັດ

ກລຸມດິນເລັນຫາຍທະເລ

- ດິນເລັນເຄີນຫາຍທະເລແລະໄມ່ມີຄ້າຍກາພກ່ອໃຫ້ເກີດເປັນດິນກຣດກໍາມະດັນ 12 28
- ດິນເລັນເຄີນຫາຍທະເລທີ່ມີຄ້າຍກາພກ່ອໃຫ້ເກີດເປັນດິນກຣດກໍາມະດັນ 13 30

ກລຸມດິນກຣຍາເປັ້ນ

- ດິນກຣຍາເປັ້ນລຶກນຳມາກທີ່ເກີດຈາກຕະກອນລຳນໍ້າ ປົງກິຣີຍາດິນເປັນກລາງຫົວເປັນດຳ 15 34
- ດິນກຣຍາເປັ້ນລຶກນຳມາກທີ່ເກີດຈາກຕະກອນລຳນໍ້າ ປົງກິຣີຍາດິນເປັນກຣດຈັດມາກ 16 36

ลักษณะเด่นประจํากลุ่มชุดดิน		กลุ่มชุดดิน	หน้า
กลุ่มกันร่วนละเอียด			
- ดินร่วนละเอียดเล็กมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมาก - ดินร่วนละเอียดเล็กมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง	17 18	38 40	
กลุ่มร่วนหยาบ			
- ดินร่วนหยาบที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ มีขั้นแห้งทึบภายในความลึก 100 ซม. จากผิวดิน - ดินร่วนหยาบเล็กมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำในส่วนต่ำของพื้นที่ริมแม่น้ำ - ดินร่วนหยาบเล็กมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำเนื้อหยาบ - ดินร่วนที่เกิดจากดินตะกอนน้ำพาเขิงช้อน ขั้นดินมีลักษณะเป็นขั้นลับ	19 21 22 59	42 46 48 60	
กลุ่มดินเค็ม			
- ดินเค็มเกิดจากตะกอนลำน้ำ มีคราบเกลือคลอยหนาหรือมีขันดานแข็งที่สะสมเกลือ	20	44	
กลุ่มดินกราย			
- ดินกรายเล็กมากที่เกิดจากตะกอนทรายขนาดเล็ก - ดินกรายเล็กมากเกิดจากตะกอนลำน้ำที่มีเนื้อดินเป็นดินกรายหนา	23 24	50 52	
กลุ่มดินดินดื่น			
- ดินดินดื่น	25	54	
กลุ่มดินอันตราย			
- ดินที่มีวัสดุอันตรายหนา 40-100 ซม. จากผิวดิน - ดินที่มีวัสดุอันตรายหนามากกว่า 100 ซม. จากผิวดิน	57 58	56 58	
2. กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนทื่อญี่ปุ่นเขตดินแท้			
กลุ่มดินเหนียว			
- ดินเหนียวเล็กมากสีดำที่มีรอยแตกกระแหงกว้างและลึก - ดินเหนียวเล็กถึงเล็กมาก ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัด - ดินเหนียวเล็กถึงเล็กมากที่พบในพื้นที่ภูเขา ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัด - ดินเหนียวเล็กถึงเล็กมาก ปฏิกิริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง	28 29 30 31	62 64 66 68	

តារាងនៃបច្ចេកទេសជាមុន	កម្លាំង	ពាណិជ្ជកម្ម
ក្រុមពិនិត្យអាជីវកម្ម		
- ឈានទរាប់ដែលមិនមែនភាពធម្មាន ឬមិនមែនភាពធម្មានឡើង	33	70
- ឈានទរាប់ដែលមិនមែនភាពធម្មាន ឬមិនមែនភាពធម្មានឡើង	38	78
ក្រុមពិនិត្យអាជីវកម្ម		
- ឈានទរាប់ដែលមិនមែនភាពធម្មាន ឬមិនមែនភាពធម្មានឡើង	35	72
- ឈានទរាប់ដែលមិនមែនភាពធម្មាន ឬមិនមែនភាពធម្មានឡើង	36	74
ក្រុមពិនិត្យអាជីវកម្ម		
- ឈានទរាប់ដែលមិនមែនភាពធម្មាន	40	80
- ឈានទរាប់ដែលមិនមែនភាពធម្មាន	60	102
ក្រុមពិនិត្យអាជីវកម្ម		
- ឈានទរាប់ដែលមិនមែនភាពធម្មាន	41	82
- ឈានទរាប់ដែលមិនមែនភាពធម្មាន	44	84
ក្រុមពិនិត្យអាជីវកម្ម		
- ឈានទរាប់ដែលមិនមែនភាពធម្មាន	46	86
- ឈានទរាប់ដែលមិនមែនភាពធម្មាន	47	88
- ឈានទរាប់ដែលមិនមែនភាពធម្មាន	48	90
- ឈានទរាប់ដែលមិនមែនភាពធម្មាន	49	92
ក្រុមពិនិត្យអាជីវកម្ម		
- ឈានទរាប់ដែលមិនមែនភាពធម្មាន	52	94
- ឈានទរាប់ដែលមិនមែនភាពធម្មាន	54	96
ក្រុមពិនិត្យអាជីវកម្ម		
- ឈានទរាប់ដែលមិនមែនភាពធម្មាន	37	76
- ឈានទរាប់ដែលមិនមែនភាពធម្មាន	55	98
- ឈានទរាប់ដែលមិនមែនភាពធម្មាន	56	100
ក្រុមពិនិត្យអាជីវកម្ម		
- ឈានទរាប់ដែលមិនមែនភាពធម្មាន	61	104

ສັກຜະນະເດັ່ນປະຈຳກຸມຊຸດດິນ

ກຸມຊຸດດິນ ທັກ

3. ກຸມຊຸດດິນໃນພັນທຶກອົບປະກາດ

ກຸມດິນແຫຼ່ຍວ

- ດິນແຫຼ່ຍວລື່ກົງລື່ກົມາກທີ່ເກີດຈາກຕະກອນລຳນຳຫຼືວັດຖຸຕັ້ນກຳນົດດິນ
ເນື້ອລະເອີຍດ
- ດິນແຫຼ່ຍວຈັດສີແດງລື່ກົມາກທີ່ເກີດຈາກທິນກູ່ເຂາໄຟ ມີປັກສິກິරຒຍາດິນເປັນກຽດຈັດ

26 106

27 108

ກຸມດິນຮວນຮົມແມ່ນໍ້າ

- ດິນຮວນຫຼືດິນທ່າງແປ່ງລະເອີຍດີ່ກົມາກທີ່ເກີດຈາກຕະກອນວິນແມ່ນໍ້າ

32 110

ກຸມດິນຮວນລະເວີຍດ

- ດິນຮວນລະເວີຍດີ່ກົງລື່ກົມາກທີ່ເກີດຈາກຕະກອນລຳນຳຫຼືວັດຖຸຕັ້ນກຳນົດ
ດິນເນື້ອຫຍາບ

34 112

ກຸມດິນຮວນຫຍາບ

- ດິນຮວນຫຍາບລື່ກົງລື່ກົມາກທີ່ເກີດຈາກຕະກອນລຳນຳຫຼືວັດຖຸຕັ້ນກຳນົດ
ດິນເນື້ອຫຍາບ

39 114

ກຸມດິນທ່າຍ

- ດິນທ່າຍທີ່ມີຂັ້ນຄານອິນທີ່ຢ່າຍໃນຄວາມລື່ກ 100 ຊມ. ຈາກພິວດິນ
- ດິນທ່າຍລື່ກົມາກທີ່ເກີດຈາກຕະກອນລຳນຳຫຼືອສັນທ່າຍຂາຍທະເລ

42 116

43 118

ກຸມດິນດັ່ນ

- ດິນດັ່ນລົງລາງຈົ່າງ ເສຍຫິນຫຼືອກັນຫິນ
- ດິນດັ່ນລົງຫົນທິນພື້ນ

45 120

51 124

ກຸມດິນລົກປານກລາງ

- ດິນຮວນລົກປານກລາງລົງເສຍຫິນ ກົ້ນທິນຫຼືອຂັ້ນທິນພື້ນ
- ດິນແຫຼ່ຍວລົກປານກລາງລົງຂັ້ນທິນພື້ນ ລູກຈັງຫຼືອເສຍຫິນ

50 122

53 126

4. ກຸມຊຸດດິນທີ່ມີຄວາມລາດຂັ້ນລູ່ງ

- ພັນທີຄາດຂັ້ນເບີງຂອນທີ່ມີຄວາມລາດຂັ້ນນຳກວ່າ 35 ແປ່ອຣ໌ເຊີນດົກ

62 128

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่กลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

กลุ่มชุดเดินที่ 1

ชุดเดินน้ำขัง

“

กลุ่มคืนเหนียวสีดำลึกมาก
มีรอยแตกระแหงกว้างและลึก
ปฏิกริยาคืนเป็นกรดเล็กน้อย
ถึงเป็นกลางเล็กน้อย
การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว
ได้แก่ ชุดคืนบานหมี (Bm)
ชุดคืนบานโภชนา (Bpo)
ชุดคืนบูรีรัมย์ (Br)
ชุดคืนช่องแกะ (Ck)
ชุดคืนโภคกระเทียม (Kk)
และชุดคืนวัวaterna (Wa)

”

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินเหนียวจัด โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้ง
แข็ง แตกระแหงกว้างและลึก ดินเปียกเหนียว
มาก ทำให้การไถพรวนยาก บางพื้นที่อาจขาด
แคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสีย
หายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว ไก่พรวนเมื่อติดมีความชื้นเหมาะสม ไก่กลับดองซัง ปล่อยทิ้งไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือไก่กลับพีบุญสุด (หวาน่โน่นอัฟริกันหรือโน่นอนเดีย 4-6 กิโลกรัม /ไร่ ไก่กลับเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์) รวมกับบุญสูตร 16-20-0 หรือบุญโขนหรี่ยน้ำ ใส่บุญแต่งหน้าหลังปักดำ 35-40 วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำงานครั้งที่ 2 หรือใช้ปุ๋ยพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว ไก่กลับดองซังและทำร่องแบบเดียวกับร่องดินด้วยบุญหมากหรือบุญคอก 2-3 ตัน/ไร่ รวมกับบุญสูตรเมื่อติดมีความชื้นอยู่แล้ว

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกระดองกว้าง 6-8 เมตร คุ้นหัวกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปูรุ่งดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอก 2-3 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรืออุดหลุมปูรุกขนาด $50 \times 50 \times 50$ ซม. ปรับปูรุ่งหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายนหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอก รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามขนาดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบทรัพยากรainfall harvesting การให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่กลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

กลุ่มชุดเดินที่ 2

“

กลุ่มดินเหนียวลึกมาก ปฏิกิริยา
ดินเป็นกรดจัดมาก อาจพบจุดประ^ช
สีเหลืองฟางขาวของสารประกอบ
กำมะถันลึกกว่า 100 ซม.
จากผิวดิน การระบายน้ำเลว
ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง
ได้แก่ ชุดดินอยุธยา (Ay)

ชุดดินบางเขน (Bn)

ชุดดินบางน้ำเปรี้ยว (Bp)

ชุดดินมหาโพธิ (Ma)

และชุดดินท่าขวาง (Tq)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินเป็นกรดจัดมาก ทำให้เกิดการตึงราชุ
อาหารและปลดปล่อยสารที่เป็นพิษต่อพืช โครง
สร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกหักแห้ง
ทำให้สภาพน้ำมาก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก
ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมน้ำขังในฤดูฝน
ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว ไก่พวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดจัดมากของดินด้วยวัสดุปูน 500 กิโลกรัม/ไร่ หวานในให้วั่งแปลงปลูก ไก่กลบตอซัง ปล่อยไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือไก่กลบพิชบุญยศ (หวานในเส้นอ่อนกว่านี้ หรือใส่ในเดีย 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไก่กลบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยตั้งไว้ 1-2 สัปดาห์) รวมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0 ใส่ปุ๋ยลงหน้าหลังปักดำ 35-40 วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ 2 หรือใช้ปุ๋กพืชหรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว ไก่กลบตอซังและทำร่องแบบเดียวกัน ปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอก 2-3 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกระดองกว้าง 6-8 เมตร คุ้นห้ากว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร มีคันนิณอัดแน่นล้อมรอบ กอนยกระง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ชุ่มจากว่องคูน้ำ หวานวัสดุปูน 500 กิโลกรัม/ไร่ บนสันร่องแพร่องคูน้ำ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์ น้ำ หรืออุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม รวมกับวัสดุปูน 5 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเดิบโต กอนเก็บผลผลิตและหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกรวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ไว้ใช้ในช่วงที่พืชขาดน้ำ ล่างและควบคุมไม่ให้ดินเกิดกรดเพิ่มขึ้น เมื่อดินเป็นกรดเพิ่มขึ้น หวานด้วยวัสดุปูน 500 กิโลกรัม/ไร่

ກລຸ່ມຊຸດດິນໃນພັນຖ້າລຸ່ມຫຼືອພັນຖ້າໜ້າຂັງ

ກລຸ່ມຫຼືອດິນທີ 3

“

ກລຸ່ມດິນແນີຍວລຶກມາກທີ່ເກີດຈາກ
ຕະກອນນໍ້າຮ່ອຍ ອາຈພບ້ານດິນເລັນ
ຂອງຕະກອນນໍ້າທະເລທີ່ໄມ່ມີສັກຍກາພ
ກ່ອໄໝເກີດເປັນດິນຮຽດກຳນະລັນ
ກາຍໃນຄວາມລຶກ 150 ຊມ.
ຈາກຜົວດິນ ປົກລົງກິໂຮຍາດິນເປັນກາລາງ
ລຶງປັ້ງດ່າງ ກາຣະນາຍນໍ້າເລວ
ຄວາມອຸດົມສົມບູຮັນປ່ານກາລາງລຶງສູງ
ໄດ້ແກ່ ຂຸດດິນບາງກອກ (Bk)
ຂຸດດິນບາງເລັນ (Bl)
ຂຸດດິນບາງແພ (Bph)
ຂຸດດິນຈະເຊີງທີຣາ (Cc)
ແລະຂຸດດິນສຸນທຽບປາກ (Sm)

”

■ ປັນຍາກໃຫ້ປະໂຍບັນທີ່ດິນ

ໂຄຮງສ້າງແນນທີ່ບ ດິນແໜ່ງແຈ້ງແລະແຕກ
ຮະແໜ່ງ ທຳໃໝ່ເລີກພຽງຢາກ ບາງພື້ນທີ່ກາພບ
ຫັນດິນເລັນທີ່ມີເກລືອສະສມອງຢູ່ໃນດິນລ່າງ ແລະນໍ້າ
ທ່າມຂັງໃນຄຸດຟັນ ທຳຄວາມເສີ່ຍຫາຍກັບພື້ນທີ່ໄມ່
ຂອບນໍ້າ

■ แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว ໄກพรวนขudemที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ໄกกลบทอซัง ปล่อยไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือໄกกลบที่ชื้นบุ่มสด (หวานโสโนพริกัน หรือโสโนอินเดีย 4-6 กิโลกรัม/ไร่) ໄกกลบที่อ่าย 50-70 วัน ปล่อยทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์) รวมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0 ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ 35-40 วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ขาวาดน้ำหรือทำงานครั้งที่ 2 หรือใช้ปลูกพืชไว้หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยบุญหมากหรือบุ่ยคอก 1-2 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยบุญหมากหรือบุ่ยคอก 15-25 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมากหรือบุ่ยคอกรวมกับปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง 6-8 เมตร คุณภาพกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตรหรือลึํชั้นดินเลน ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วมหรือมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยบุญหมากหรือบุ่ยคอก 1-2 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยบุญหมากหรือบุ่ยคอก 15-25 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมากหรือบุ่ยคอกรวมกับปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

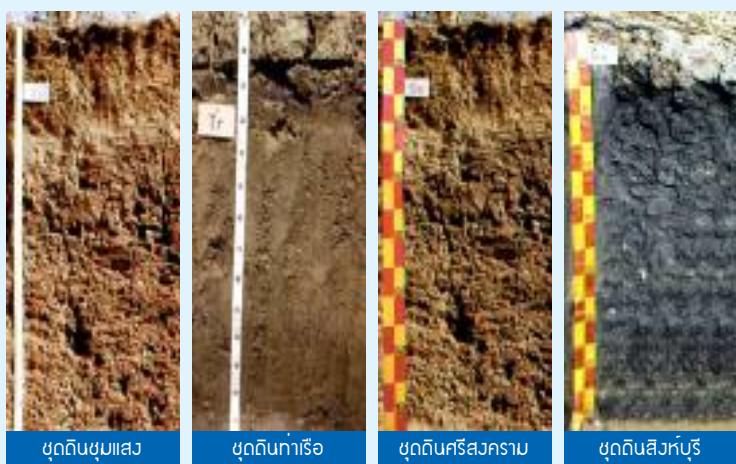
ກລຸ່ມຊຸດດິນທີ່ 4

“
ກລຸ່ມດິນແນ້ຍວລືກນາກທີ່ເກີດຈາກ
ຕະກອນລໍານໍ້າທີ່ມີອາຍຸຢັ້ງນອຍ
ປົກລົງການແປ່ນກາງສົ່ງເປັນຄາງ
ກາຮະບາຍນໍ້າຄອນຫາງເລວ
ຄວາມອຸດມສນມູຮັບປານກາງ
ໄຟແກ ຜຸດດິນບາງນູລນາກ (Ban)
ຜຸດດິນບາງປະອິນ (Bin)
ຜຸດດິນຊ້ຍນາທ (Cn)
ຜຸດດິນຫຼຸມແສງ (Cs)
ຜຸດດິນພິມາຍ (Pm)
ຜຸດດິນຮາບຸຣີ (Rb)
ຜຸດດິນສະຮຸບຸຣີ (Sb)
ຜຸດດິນສິງຫບຸຣີ (Sin)
ຜຸດດິນສຶກສຽງຄຣາມ (Ss)
ຜຸດດິນທາພຸລ (Tn)
ແລະ ຜຸດດິນທາເວື່ອ (Tr)
”

ປັບປຸງການໃໝ່ປະໂຍບນທີ່ດິນ

ໂຄງລ່ຽງແນ່ນທີ່ບ ດິນແກ້ງແຈ້ງແລະ ແຕກ
ຮະແງ ທຳໃຫ້ໂພຣວຍາກ ຂາດແຄລນນໍ້າ ແລະ
ນໍ້າທ່ວມຂັງໃນຄຸດຝົນ ທຳຄວາມເສີຍຫຍກກັບພື້ນທີ່
ໄມ້ຂອບນໍ້າ

แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว ไกพรวนดินที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไกกลบตอซัง ปล่อยไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือไกกลบพืชปุ่ยสด (หวานโสโนว์ริกัน หรือโสโนนินเดีย 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไกกลบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์) รวมกับการใช้น้ำปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0 ใส่น้ำปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ 35-40 วัน พัฒนาแห้งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ 2 หรือใช้ปุ๋ยกี้ไว้หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 1-2 ตัน/ไร่ รวมกับน้ำปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกระดองกว้าง 6-8 เมตร คุณภาพกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอ 1-2 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด $50 \times 50 \times 50$ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอ 15-25 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอรวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ກລຸ່ມຊຸດດິນໃນພັນຖ້າລຸ່ມຫຼວງພັນຖ້ານ້ຳຂັງ

ກລຸ່ມຫຼວງພັນຖ້າ 5

ຍຸດດິນຫາງຄວງ

“

ກລຸ່ມດິນແນນຍາວລືກນາກ
ທີ່ເກີດຈາກຕະກອນລຳນ້ຳ
ປົກກົງຢາດິນແປ່ນກລາງຫຼືເປັ່ນດ້າງ
ກາຮະບາຍນ້ຳເລວ
ຄວາມອຸດມສນນູຮົມຕໍ່ຕຳເລີ່ງປານກລາງ
ໄດ້ແກ່ ຜຸດດິນຫາງຄວງ (Hd)
ຜຸດດິນລະງູ (Lgu)
ແລະຜຸດດິນພານ (Ph)

”

■ ປັບຫາການໃຫ້ປະໂໂຍບັນທີ່ດິນ

ບາງພື້ນທີ່ຂາດແຄລນນ້ຳ ມີຄວາມອຸດມສນນູຮົມຕໍ່ຕຳ ແລະນ້ຳທຸມຂັງໃນຖຸຜູ້ຟັນ ທຳຄວາມເສີຍຫາຍກັບພື້ນທີ່ມີຂອບນ້ຳ

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

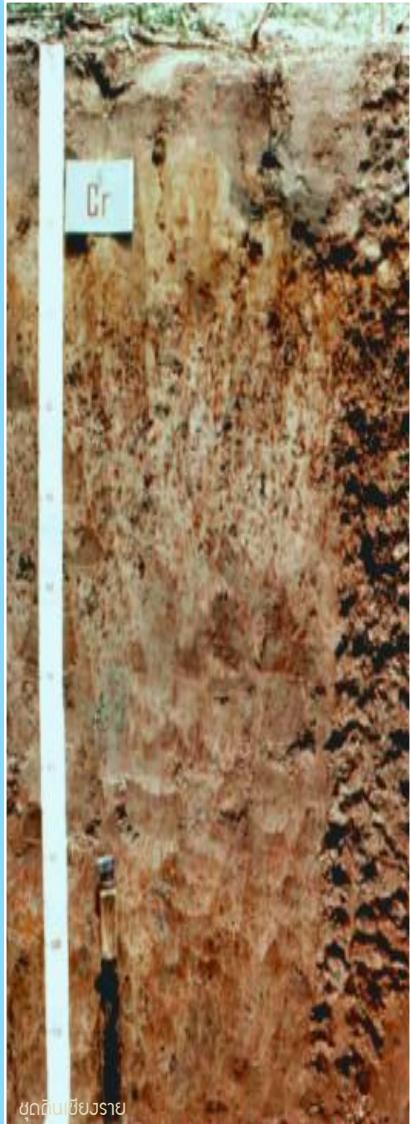
แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว ได้พรวนดินที่ดินเมื่อความชื้นที่เหมาะสม ไก่กลบตอซัง ปล่อยไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือไก่กลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสเนอปริกัน หรือโสโนนินเดี้ย 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไก่กลบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์) รวมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0 ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ 35-40 วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ให้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ 2 หรือใช้ปุ๋กพืชหรือรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเดี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 1-2 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกต้องกวาง 6-8 เมตร คุณภาพ 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร รองแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 1-2 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด $50 \times 50 \times 50$ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 15-25 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกรวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ກລຸ່ມຊຸດດິນໃນພັນຖ້າລຸ່ມຫົວອພັນຖ້າໜ້າຂັງ

ກລຸ່ມຫົວອພັນຖ້າ 6

ຍຸດດິນເຊີງຮາຍ

“

ກລຸ່ມດິນແນ້ຍວລືກນາກທີ່ເກີດຈາກ
ຕະກອນລໍານ້ຳ ປັບປຸງຕິຍາດິນເປັນກຣດ
ຈົດມາກຄື່ງເປັນກຣດຈັດ ກາຣະບາຍ
ນ້ຳເລວັງຄອນຫາງເລວ
ຄວາມອຸດນສນບູຮັບຕໍ່າ ໄດ້ແກ່
ຫຼຸດດິນບາງນາຮາ (Ba)
ຫຼຸດດິນເຊີງຮາຍ (Cr)
ຫຼຸດດິນສຸ່ໄຫງໂກລກ (Gk)
ຫຼຸດດິນແກລງ (Kl)
ຫຼຸດດິນຄລອງຫຼຸດ (Kut)
ຫຼຸດດິນໂນຮມຍໍ (Mn)
ຫຼຸດດິນນຽມພຸນມ (Nn)
ຫຼຸດດິນປາກທອ (Pth)
ຫຼຸດດິນພະວັງ (Paw)
ຫຼຸດດິນພັກລຸງ (Ptl)
ຫຼຸດດິນສູງລູດ (Stu)
ຫຼຸດດິນທາສາລາ (Tsl)
ແລະຫຼຸດດິນວັງຕົງ (Wat)

”

■ ປັນຍາການໃຫ້ປະໂໂຍໝນທີ່ດິນ

ຄວາມອຸດນສນບູຮັບຕໍ່າ ບາງພື້ນທີ່ດິນເປັນກຣດ
ຈົດມາກ ຂາດແຄລນນ້ຳ ແລະນ້ຳທ່ວມໜັງໃນກຸດຸຟນ
ທຳຄວາມເລື່ອຍໝາຍກັບພື້ນທີ່ໄໝ່ຂອບນ້ຳ

แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว ໄສພວນຂະເນີທີດິນມີຄວາມສິ້ນທີ່ເໜັງສົມ ໄກລດຕອຫັນ ປລ່ອຍໄວ
 3-4 ສັປດານ ອໍ່ຮູ້ໄກລດບີ່ບຸ່ງສົດ (ຫວານໂສນອັພຣິກັນ ອໍ່ຮູ້ໂສນອິນດີຢີ 4-6
 ກິໂລກຣັມ/ໄຣ ໄກລດນີ້ອາຍຸ 50-70 ວັນ ປລ່ອຍທີ່ໄວ້ 1-2 ສັປດານ) ຮ່ວມກັບການ
 ໃໃນບຸ່ງອືນທຽນນ້ຳທີ່ຮູ້ບຸ່ງເຄມືສູງຮ 16-20-0 ໃສຸ່ບຸ່ງແຕ່ງໜ້າຫລັງປັກດຳ 35-40 ວັນ
 ໃນພື້ນທີ່ເປັນກຽດຈັດມາກ ໃຈວັດຄຸປຸນ 200-300 ກິໂລກຣັມ/ໄຣ ເພື່ອເພີມຄວາມເປັນ
 ປະໂຍບັນຂອງຮາດຸອາຫາວິນດິນ ພັມນາແລ່ງນໍາໄວ້ໃຊ້ໃນຫວັງທີ່ຂ້າວຂາດນໍາທີ່
 ທຳນາຄັຮັງທີ່ 2 ອໍ່ຮູ້ໃຫ້ປຸກພື້ນໃຈທີ່ພື້ນກັບກັບເກີ່ວຂ້າວ ໂດຍທຳຮ່ວງແບບ
 ເດີຢີ ປັບປຸງປົງນິນດ້ວຍບຸ່ງໜັກທີ່ຮູ້ບຸ່ງຄອກ 1-2 ຕັນ/ໄຣ ຮ່ວມກັບບຸ່ງເຄມືທີ່ຮູ້ບຸ່ງ
 ອືນທຽນນໍາ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง 6-8 เมตร คูน้ำกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร ร่องแบ่งปุ๋ยอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 1-2 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรืออุดหลุมปุ่กขนาด $50 \times 50 \times 50$ ซม. ปรับปรุงหลุมปุ่กด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 15-25 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายนหลังเก็บผลผลิต ใช้น้ำยุ่นมากหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก ในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ใช้ดินดูดูน 200-300 กิโลกรัม/ไร่ หรือ 0.5-1.0 กิโลกรัม/หลุม เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำโดยวิธีลงปุ่ก

ກລຸ່ມຊຸດດິນໃນພັນຖ້າລຸ່ມຫຼືອພັນຖ້ານ້ຳຂັງ

ກລຸ່ມຫຼືອດິນທີ 7

ຍຸດຕະນະຄຽມ

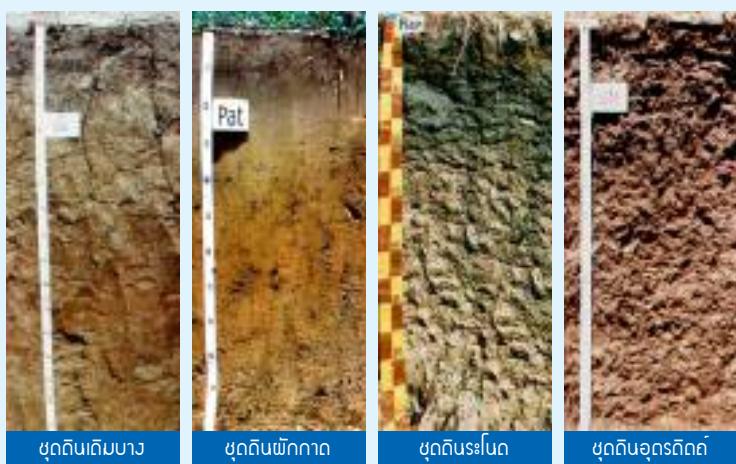
“

ກລຸ່ມດິນແນ້ຍວລືກນາກທີ່ເກີດຈາກ
ຕະກອນລຳນໍ້າ ປັບປຸງຢາດິນເປັນກາລາ
ถິງເປັນຄ່າງ ກາຣະບາຍນໍາຄ່ອນໜ້າ
ເລວ ຄວາມອຸດົມສົມບູຮັບປ່ານກາລາ
ໄດ້ແກ່ ຜຸດດິນເດີມບາງ (Db)
ຜຸດດິນນ່ານ (Na)
ຜຸດດິນຄຣປຸມ (Np)
ຜຸດດິນຜັກກາດ (Pat)
ຜຸດດິນສຸໂບທັຍ (Skt)
ຜຸດດິນທ່າຕູມ (Tt)
ຜຸດດິນອຸຕຣົດິຕ່າ (Utt)
ແລະຜຸດດິນຮະໂນດ (Ran)

”

■ ປັນຍາກາຮໃຫ້ປະໂຍບນທີ່ດິນ

ໂຄງສ່ວັງແນ່ນທຶນ ດິນແໜ່ງແຈ້ງ ທຳໄຫ້ໄດ້
ພຽງຢາກ ຂາດແຄລນນໍ້າ ແລະນໍາທ່ວມຂັງໃນດຸດ
ຟິນ ທໍາຄວາມເສຍຫາຍກັບພື້ນທີ່ມີຂອບນໍ້າ

แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว ไกพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไกกลับตอซัง ปล่อยไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือไกกลับพีบุญสุด (หวานโสเนอปริกัน หรือโสเนอินเดีย 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไกกลับเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์) รวมกับการใช้น้ำปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0 ใส่น้ำปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ 35-40 วัน พัฒนาแห้งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ 2 หรือใช้ปุ๋ยกี้ไว้หรือพีซผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 1-2 ตัน/ไร่ รวมกับน้ำปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกระดองกว้าง 6-8 เมตร คุณภาพกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอ 1-2 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด $50 \times 50 \times 50$ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอ 15-25 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอรวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่กลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

กลุ่มชุดดินที่ 8

ชุดดินดำเนินสะตอ

“

กลุ่มชุดดินที่มีการยกร่อง
เพื่อเปลี่ยนสภาพการใช้ที่ดิน
จากนาขาวเป็นพื้นผังหรือไม่ผล
ได้แก่ ชุดดินคำเนินสะตอ (Dn)
ชุดดินสมุทรสงคราม (Sso)
และชุดดินธนบุรี (Tb)

”

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

ชุดดินด้ำเป็นสีดำ

ชุดดินอับบุรี

ชุดดินสมุกสูงคราม

กลุ่มชุดดินที่มีการยกเว้น เพื่อเปลี่ยนสภาพการใช้ที่ดินจากนาข้าวเป็นพืชผักหรือไม้ผล ทำให้ลักษณะและสมบัติดินในแต่ละพื้นที่ไม่สม่ำเสมอ ขึ้นอยู่กับลักษณะและสมบัติดินเดิมก่อนมีการยกเว้นและวิธีการเตรียมแปลงปลูก โดยทั่วไปจะนำดินชั้นล่างที่มีโครงสร้างแน่นทึบ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก ชั้นดินที่เป็นกรดรุนแรงมากหรือเป็นดินเค็มมากไว้ที่ผิวดิน ทำให้มีเหมาะสมต่อการปลูกพืช จำเป็นต้องมีปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ แก้ไขความเป็นกรดรุนแรงมากหรือความเค็มของดิน ก่อนที่จะมีการปลูกพืช มีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ກລຸ່ມຫຼວງພັນຖ້າ 9

ຍຸດດິນທະຈຳ

“

ກລຸ່ມດິນແນ້ຍວລືກມາກ
ທີ່ເກີດຈາກຕະກອນນ້ຳທະເລ
ທີ່ເປັນດິນເຄີມແລະເປົ້າວິຈັດ
ດິນບັນປັກິກີຣີຢາເປັນກຮດ

ຮູນແຮງມາກ
ດິນລ່າງປັກິກີຣີຢາເປັນກລາງ
ລຶງປັນດັງ ກາຣະນາຍນ້ຳເລວ
ຄວາມອຸດມສນມູຽນດໍາ
ລຶງປັນກລາງ ໄດ້ແກ່
ຊຸດດິນະໜ້າ (Ca)

”

■ ບັນຫາການໃຫ້ປະໂໂຍບັດທີ່ດິນ

ດິນເປັນກຮດຊູນແຮງມາກແລະມີເກລືອສະສົມ
ສູງ ໂຄງສ່ວັງດິນແນ່ນທີບ ທຳໄໝໄພຮຽນຍາກ
ບາງພື້ນທີ່ອາຈມີນ້ຳທະເລທຸມດຶງ ຂາດແຄລນ
ແລລ່ງນ້ຳຈື້ດ ແລະນ້ຳທ່ວມຂັງໃນຄຸດຸຟິນ ທຳຄວາມ
ເລີຍຫາຍກັບພື້ນທີ່ໄໝໜ້ອບນ້ຳ

■ แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว ไกพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดดูนแรงมากของดินด้วยวัสดุปูน 1,000–2,000 กิโลกรัม/ไร่ โดยหัวน่านให้ทั่วแปลงปลูก ปล่อยให้มีน้ำขัง ล้างเอกสารและเกลือออกไปจากแปลงปลูก ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์ตุ่ก เช่นไกกลบตอซัง ปล่อยไว้ 3–4 สัปดาห์ หรือไกกลบพีชปุ่ยสด (หัวน่านเมล็ดพันธุ์พีชปุ่ยสด ใส่น้ำอัตรา กัน หรือใส่นอเดีย 4–6 กิโลกรัม/ไร่ ไกกลบเมื่ออายุ 50–70 วัน ปล่อยไว้ 1–2 สัปดาห์) รวมกับการใช้น้ำปุ่ยอินทรีย์น้ำหรือปุ่ยเคมีสูตร 16–20–0 ใส่ปุ่ยเด่นหน้าหลังปักดำ 35–45 วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำ ควบคุมและล้างเกลือออกไปจากพื้นที่

บุណดินแบบอ่า

ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ยกกระ挺กว้าง 6–8 เมตร คูน้ำกว้าง 1.0–1.5 เมตร ลึก 0.5–1.0 เมตรหรือถึงชั้นดินเลนของตะกอนน้ำทะเล มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนที่ชูดมาจากร่องคูน้ำ หัวน่านวัสดุปูนบนลันรองและรองคูน้ำ 1,000–2,000 กิโลกรัม/ไร่ ล้างเกลือหรือปล่อยทิ้งไว้ให้ฝันจะล้างเอกสารเกลือลงไปในร่องแล้วระบายน้ำออกไป ปรับปรุงดินด้วยปุ่ยหมักหรือปุ่ยคอก 2–3 ตัน/ไร่ รวมกับปุ่ยเคมีหรือปุ่ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ่ยหมักหรือปุ่ยคอก 20–35 กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูน 7 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้น้ำปุ่ยหมักหรือปุ่ยคอกร่วมกับปุ่ยเคมีหรือปุ่ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เมื่อดินเกิดกรดเพิ่มขึ้น หัวน่านด้วยวัสดุปูน 1,000–2,000 กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก เพื่อใช้ล้างความเป็นกรดและเกลือในดิน และควบคุมไม่ให้ดินกรดเพิ่มขึ้น

ກລຸ່ມຊຸດດິນໃນພັນຖ້າລຸ່ມຫຼືອພັນຖ້ານ້ຳຂັງ

ກລຸ່ມຫຼືອດິນທີ 10

“

ກລຸ່ມດິນແບຣີວັຈັດຕື່ນ
ທີ່ເກີດຈາກຕະກອນນໍ້າທະເລ
ປັກຸງກີ່ຢາດິນແປ່ນກຽດຮູນແຮງມາກ
ກາຮະບາຍນໍ້າເລວ
ຄວາມອຸດມສົມບູຮັດຕໍ່າ ໄດ້ແກ່
ຊຸດດິນເຊີຍຮ່າຍໆ (Cyi)
ຊຸດດິນມູໂນ້ະ (Mu)
ແລະຊຸດດິນອອກຮັກເຈົ້າ (Ok)

”

■ ປັນຍາການໃຫ້ປະໂໂຍໝໍນທີ່ດິນ

ດິນເປັນກຽດຮູນແຮງມາກຫຼືອເປັນດິນແບຣີວັຈັດຕື່ນມາຍີໃນຄວາມລຶກ 50 ຊມ.ຈາກພິວດິນ ເກີດກາຮົງຮົງຂອງຮາດຖຸອາຫານແລະມີສາກທີ່ເປັນພິບຕ່ອງພື້ນທີ່ປຸລູກ ມີໂຄງສ້າງດິນແນ່ນທີ່ບີ ດິນແທ້ງແຮງແລະແຕກຮະແງ ທຳໄທໄດ້ພວນຍາກ ຄຸ່ມກາພນໍາເປັນກຽດຮູນແຮງມາກ ຂາດແຄລນແໜ່ງນໍ້າຈີດແລະນໍ້າທ່ວມຂັງໃນຖຸຟຸນ ທຳຄວາມເລື່ອຍໝາຍກັບພື້ນທີ່ໄນ້ຂອບນໍ້າ

กล่อมชุดเดินในพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดดูนแรงมากของดินด้วยวัสดุปูน 1,000-2,000 กิโลกรัม/ไร่ โดยหวานให้หัวแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือไถกลบพืชบุ่ยสด (หวานเมล็ดพันธุ์พืชบุ่ยสด ใส่น้ำฟรอกัน หรือใส่น้ำอ่อนเดียว 4-6 กิโลกรัม/ไร่) ไถกลบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์ ร่วมกับการใช้น้ำอ่อนทรีน้ำ หรือบุ่ยเคมีสูตร 16-20-0 ใส่บุ่ยแต่งหน้าหลังปักดำ 35-45 วัน พัฒนาและจัดระบบการให้น้ำในช่วงที่ขาวคาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ 2

ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง 6-8 เมตร คูน้ำกวาง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตรหรือถึงขั้นติดเลนของตะกอนน้ำทราย มีคันดินอัดแน่น ล้อมรอบ กอนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบเนเดินที่ขุดมาจากร่องญูน้ำ หวาน วัสดุญูนบันลันรองและรองคูน้ำ 1,000-2,000 กิโลกรัม/ไร่ ปรับปรุงดินด้วยบุย หมักหรือบุยคอก 2-3 ตัน/ไร่ รวมกับบุยเคลมหรือบุยอินทรีย์น้ำ หรืออุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยบุยหมักหรือบุยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม รวมกับวัสดุญูน 7 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิต และภายนหลังเก็บผลผลิต ใช้บุยหมักหรือบุยคอกกำกับบุยเคลมหรือบุยอินทรีย์ น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เมื่อต้นเกิดกรดเพิ่มขึ้น หวานด้วยวัสดุญูน 1,000-2,000 กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก เพื่อใช้ลงความเป็นกรดของนิน และควบคุมไม้ไห้ดินกรดเพิ่มขึ้น

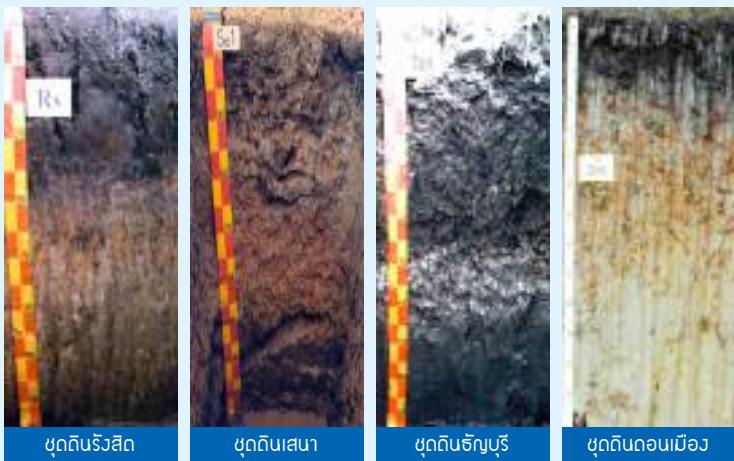
ກລຸ່ມຫຼືອດິນທີ 11

“
ກລຸ່ມດິນເປົ້າຢັ້ງຈັດລຶກປານກລາງ
ທີ່ເກີດຈາກຕະກອນນໍ້າທະເລ
ປັບປຸງຕິດຕັນເປັນກຣດຈັດມາກ
ກາຮະບາຍນໍ້າເລວ
ຄວາມອຸດມສນບູຮົມຕໍ່າ
ໄດ້ແກ່ ຜູດດິນຄອນເມືອງ (Dm)
ຜູດດິນຮັງສີຕີ (Rs)
ຜູດດິນເສນາ (Se)
ແລະຜູດດິນຫັ້ນບູຮົມ (Tan)
”

■ ປັບປຸງການໃຫ້ປະໂໂຍບັນທີ່ດິນ

ດິນເປົ້າຢັ້ງຈັດມາກຫຼືອເປັນດິນເປົ້າຢັ້ງຈັດ
ລຶກປານກລາງໃນຫ່ວງຄວາມລຶກ 50–100 ຊມ. ຈາກ
ຜົວດິນ ເກີດການຕຽ້ງຂອງຮາດຖາອາຫານແລະມີສາຮ
ທີ່ເປັນພິຫຼຕ່ອພື້ນທີ່ປຸງ ມີໂຄຮງສර້າດິນແນ່ນທີ່ບ
ດິນແໜ່ງແເງັງແລະແຕກຮະແໜ່ງ ທຳນີ້ໄດ້ພຽນຍາກ
ຄຸນກາພນໍ້າເປັນກຣດຈັດມາກ ຂາດແຄລນແລ່ງນໍ້າ
ຈືດ ແລະນໍ້າທ່ວມຂັງໃນຖຸດຸຟນ ທຳຄວາມເລີຍຫາຍ
ກັບພື້ນທີ່ໄມ້ຂອບນໍ້າ

แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว ไก่พวนเดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดดูนแรงมากของดินด้วยวัสดุปูน 500-1,000 กิโลกรัม/ไร่ โดยหวานให้ทั่วแปลงปลูก ไก่กลบตอซัง ปลดอย่างไว 3-4 สัปดาห์ หรือไก่กลบพืชบุ่ยสด (หวานเมล็ดพันธุ์พืชบุ่ยสด ใส่น้ำฟริกัน หรือใส่น้ำอินเดีย 4-6 กิโลกรัม/ไร่) ไก่กลบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปลดอย่างไว 1-2 สัปดาห์ ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0 ใส่ปุ๋ยแห้งหน้าหลังปักดำ 35-45 วัน พัฒนาแห้งลงน้ำ และระบบการให้น้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำน้ำครั้งที่ 2

ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง 6-8 เมตร คุ้นห้ากว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ เพื่อป้องกันน้ำท่วม ก่อนยกร่อง ควรแยกหนาดินมาทับบดเดินที่อุดมจากของคูน้ำ หวานัวสัดคุณ 500-1,000 กิโลกรัม/ไร่ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ รวมกับบุ่ยเคลเม่ หรือบุ่ยอินทรีย์น้ำ หรืออุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม รวมกับวัสดุคุณ 6 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก้อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกรวมกับบุ่ยเคลเม่หรือบุ่ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เมื่อดินเกิดกรดเพิ่มขึ้น หวานด้วยวัสดุคุณ 500-1,000 กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก เพื่อใช้งานความเป็นกรดของดิน และควบคุมไม่ให้ดินกรดเพิ่มขึ้น

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่กลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

กลุ่มชุดเดินที่ 12

ชุดเดินที่ 12

“

กลุ่มเดินเล่นเค็มชายทะเล
และไม่มีศักยภาพก่อให้เกิด^{น้ำ}
เป็นдинกรดกำมะถัน
ปฏิกริยาคณเป็นกลางถึงเป็นค้าง
การระบายน้ำເឡວມາກ
ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง
ไดแก่ ชุดเดินท่าจีน (Tc)

”

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินเล่นเค็มที่มีน้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำวัน มีความสามารถในการทรงตัวของดินเพี้ชต่ำมาก ทำให้พืชลงง่าย และมีน้ำทะเลท่วมเป็นประจำทุกวัน

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

แนวทางการจัดการ

ไม่หมายความต่อการเกษตรทุกประเภท บางพื้นที่ใช้ทำนาเกลือและเพาะปลูกเดียว
สัตว์น้ำ บริเวณพื้นที่ดินเลื่อมโกร姆 ควรปลูกป่าชายเลน และพื้นที่เพาะปลูกเดียว
สัตว์น้ำ ควรมีป้อมบ้านค้ำเลี้ยงตอนปลายอย่างสูงทางน้ำธรรมชาติ สำหรับพื้นที่
ป่าชายเลน ควรลงแนวโน้มที่อ้อมคาย แนวกันชนของลมและคลื่น แหล่ง
เพาะพันธุ์ของสัตว์น้ำและเป็นที่อ้อมคายของสัตว์ที่อยู่ในป่าชายเลน

กลุ่มชุดเดินที่ 13

ชุดเดินบางปะกง

“

กลุ่มเดินเล่นเค็มชายทะเล
ที่มีศักยภาพก่อให้เกิด^๑
เป็นคืนกรดกำมะถัน
ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นค้าง
การระบายน้ำลงมาก
ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง
ได้แก่ ชุดเดินบางปะกง (Bpg)
และชุดเดินตะกั่วทุ่ง (Tkt)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ก่อ

เดินเล่นเค็มที่ริมน้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำวัน มีศักยภาพก่อให้เกิดคืนกรดกำมะถัน เกิด ก้าชพิชไข่น่า และก้าซมีเทน ซึ่งเป็นอันตรายต่อพืช มีความสามารถในการทางตัวของตนพืชต่ำมาก ทำให้พืชล้มง่าย เมื่อดินแห้งจะแปรสภาพเป็นดินกรดกำมะถันและเดิมและริมน้ำทะเลท่วมเป็นประจำทุกวัน

กลุ่มชุดดินในพื้นที่กลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

แนวการการจัดการ

ไม่เหมาะสมต่อการเกษตรทุกประเภท บริเวณพื้นที่ดินเลื่อมโกร姆 ควรปลูกป่าชายเลน และพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ควรมีบ่อบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่ทางน้ำธรรมชาติ สำหรับพื้นที่ป่าชายเลน ควรสงวนไว้ให้เป็นที่อยู่อาศัย แนวกันชนของลมและคลื่น แหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์น้ำและเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ที่อยู่ในป่าชายเลน

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่กลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

กลุ่มชุดเดินที่ 14

กลุ่มดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลางและมีชั้นดินเลนที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินเปรี้ยวจัดหรือดินกรดกำมะถันภายในความลึก 150 ซม. จากผิวดิน ดินบนปฐมภูมิฯ เป็นกรดจัดมากและดินล่างมีปฐมภูมิฯ ดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นค้าง การระบายน้ำ łatwo ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่ ชุดดินปีตานี (Pt) ชุดดินระแหง (Ra) และชุดดินตันไทร (Ts)

”

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่กิน

ดินเป็นกรดจัดมากหรือเป็นดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลาง ดินชั้นล่างเป็นดินเลนที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถัน เกิดการตruiseของธาตุอาหารและมีสารที่เป็นพิษต่อพืชที่ปลูก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว ไก่พวงเดินในขณะที่คืนมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดจุนแรงมากของดินด้วยวัสดุปูน 500-1,000 กิโลกรัม/ไร่ โดยหวานให้หัวแปลงปลูก ไก่กลบต่อซัง ปล่อยไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือไก่กลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด สนใจฟริกัน หรือสนใจมีเดีย 4-6 กิโลกรัม/ไร่) ไก่กลบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์นำหรือปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0 ใส่ปุ๋ยแตงหน้าหลังปักดำ 35-45 วัน พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ 2

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่กลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

กลุ่มชุดเดินที่ 15

“

กลุ่มดินทรายเบี้งลีกมากที่

เกิดจากตะกอนล้ำน้ำ

ปฏิกิริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง

การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว

ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

ได้แก่ ชุดดินหล่มสัก (La)

ชุดดินแม่สาย (Ms)

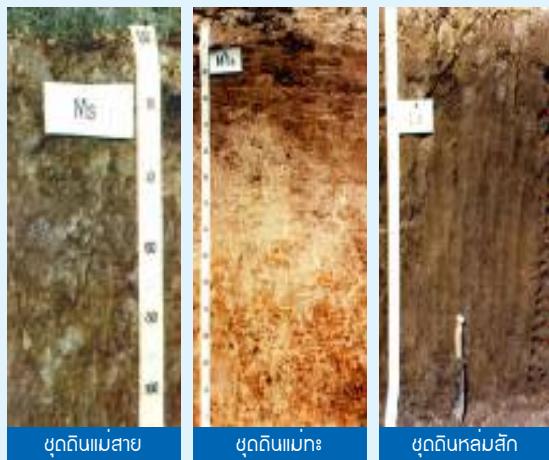
และชุดดินแม่ทะ (Mta)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

หน้าดินแน่นทึบ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
บางพื้นที่ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน
ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว ไก่กลบต่อซัง ปล่อยทิ้งไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือไก่กลบพีชปุ๋ยสด (โสโนฟฟิกิน หรือโสโนนเดีย 6-8 ตัน/ไร่ ไก่ลงก่อนออกดอก 1-2 สัปดาห์) รวมกับการใช้บุ่ยอินทรีย์น้ำหรือบุ่ยเคมีสูตร 15-15-15 ใบบุ่ยแห้งหน้าหลังปักดำ 35-45 วัน การปักดำข้าวควรเพิ่มจำนวนต้นต่อห้องให้มากขึ้น พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำงานครั้งที่ 2 หรือปลูกพีชรื้อ พีชผักหรือพีชตะรากถ้วนหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเดียวกับร่องปูรุ่งดินด้วยปุ๋ยหมักหรือบุ่ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ รวมกับบุ่ยเคมีหรือบุ่ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง 6-8 เมตร คุ้นกวาง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือดูดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 25-50 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายในหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่กลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

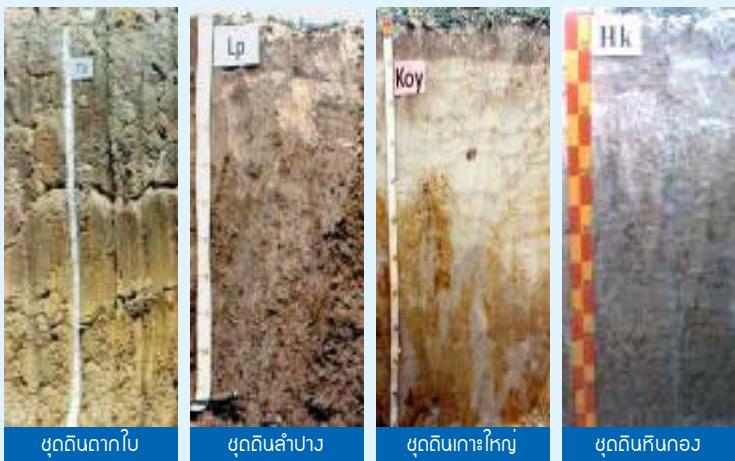
กลุ่มชุดเดินที่ 16

“
กลุ่มเดินรายແປ້ງລຶກມາກ
ທີ່ເກີດຈາກຕະກອນລຳນໍ້າ
ປັບປຸງຢາດີນເປັນກຽດຈັດມາກ
ກະຮະບາຍນໍ້າເລວ
ຄວາມອຸດມສມບູຮົນຕໍ່າ
ໄດ້ແກ່ ຜູດດິນຫິນກອງ (Hk)
ຜູດດິນແກະໄຫຍ້ (Koy)
ຜູດດິນລຳປາງ (Lp)
ຜູດດິນພານທອງ (Ptg)
ຜູດດິນຄື່ງເຖິງ (Sri)
ແລະຜູດດິນຕາກໃບ (Ta)
”

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ถูกกัด

หน้าดินแน่นทึบ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
บางพื้นที่ก็เป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำ และ
น้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่
ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก หวาน Wassil 200-300 กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประใชชน์ของธาตุอาหารในดิน ไอกลบทองซัง ปล่อยทิ้งไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือไอกลบที่ชุ่มสุด (ใส่น้ำพิกัน หรือใส่น้ำอเมดีย 6-8 ตัน/ไร่ ไอกลบทอนออกดอก 1-2 สัปดาห์) รวมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ใส่ปุ๋ยแห้งหนาหลังบักดำ 35-45 วัน การบักดำข้าวควรเพิ่มจำนวน ต้นต่อกราฟให้มากขึ้น พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำ หรือใช้ทำนาครั้งที่ 2 หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถัวหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเดียวกับปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง 6-8 เมตร คุ้นห้ากว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร และมีคันดินอัดแน่นลงมารอบ ปรับปูร่องดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอก 2-3 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเกวี่ยวหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือดินหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. พร้อมปรับปูร่องหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอก 25-50 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอกรวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ควรเมีการใช้วัสดุปูน 200-300 กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่กลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

กลุ่มชุดเดินที่ 17

ชุดเดินเรณู

“

กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนำ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเลวถึงค่อนขางเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่ ชุดดินบุณฑริก (Bt) ชุดดินสายบุรี (Bu) ชุดดินเขมราฐ (Kmr) ชุดดินโภกเคียน (Ko) และชุดดินหลุมเก่า (Lk) ชุดดินสุไหงปาดี (Pi) ชุดดินปากคอม (Pkm) ชุดดินร้อยเอ็ด (Re) ชุดดินเรณู (Rn) ชุดดินสงขลา (Sng) และชุดดินวิสัย (Vi)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำ灌溉 และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว ในพื้นที่เป็นกรดจัดมาก หวาน Wassupun 200-300 กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ได้กลับตอบชั้ง ปล่อยทิ้งไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือไก่ลงพืชบุญสุด (ใส่เมล็ดฟักกัน หรือไส้เดือนเดียว 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ได้กลับเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) รวมกับการใช้บุญอินทรีย์ น้ำหรือบุญเคมีสูตร 16-16-8 ใส่บุญแห้งหน้าหลังบักดำ 35-45 วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ 2 หรือปลูกพืชไว้ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเดียวกัน ปรับปรุงดินด้วยบุญหมักหรือบุญคอก 2-3 ตัน/ไร่ รวมกับบุญเคมีหรือบุญอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ยกของกว้าง 6-8 เมตร คูน้ำกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร และมีคันดินอัดแน่นลงรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรืออุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต มีการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกรวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ เพื่อเพิ่มความเป็นประทัยชนของธาตุอาหารในดิน ควรมีการใช้วัสดุปู 200-300 กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่กลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

กลุ่มชุดดินที่ 18

“

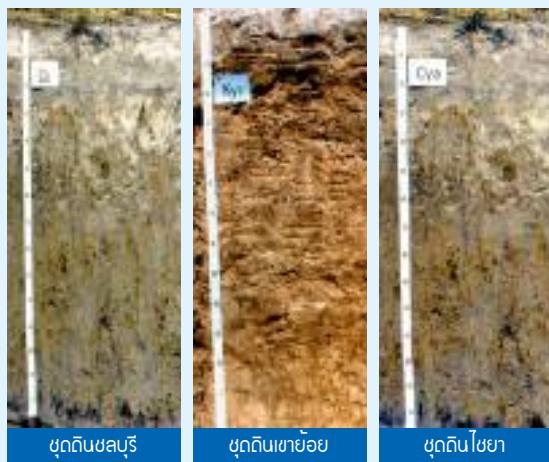
กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกมาก
ที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ
ปฏิกริยาคินกลางหรือเป็นด่าง
การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว
ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง
ได้แก่ ชุดดินชลนร. (Cb)
ชุดดินไชยา (Cya)
ชุดดินโโคกสำโรง (Ksr)
และชุดดินเขาย้อย (Kyo)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่กีบ

ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ขาดแคลน
น้ำนาน และน้ำท่วมชั่งในฤดูฝน ทำความเสีย
หายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

กล่อมชุดเดินในพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว ไถกลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือไถกลบพี้ชี่ปุ่ยสด (หวานในสันอัพริกัน หรือในน้ำเดียบ 4-6 กิโลกรัม/ไร่) ไถกลบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์ ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์มีน้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ 35-45 วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำ หรือใช้ทำนาครั้งที่ 2 หรือปุ่กพี้ชี่ ฟืชักหรือพี้ชี่ดะจะถูกดัดหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเดียวกับปุ่กพี้ชี่ดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ยกระดองกว้าง 6-8 เมตร คุ้น้ำกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ เพื่อป้องกันน้ำท่วมขัง ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอก 2-3 ตัน/ไร่ ร่วมกับบุญเชเม็นหรือปุ๋ยอินทรีย์ น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต มีการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอกร่วมกับบุญเชเม็นหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่กลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

กลุ่มชุดดินที่ 19

“

กลุ่มดินร่วนหยาบ
ที่เกิดจากตะกอนลาม้า
มีชั้นแน่นทึบภายในความลึก
100 ซม. จากผิวดิน
ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมาก
ถึงเป็นด่างเล็กน้อย การระบายน้ำ
ค่อนข้างເlaw ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
ไคล์แก๊ ชุดดินมะขาม (Mak)
และชุดดินวิเชียรบุรี (Wb)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายที่มีชั้นด้านภายในความลึก 100 ซม. จากผิวดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำหนาน และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

กล่อมชุดเดินในพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว ไก่กลบตองซัง ปลอยตั้งไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือไก่กลบพี่ชูบุญสุด (หวานในสอนอัพริกัน หรือในอนเดียดี 4-6 กิโลกรัม/ไร่) ไก่กลบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปลอยไว้ 1-2 สัปดาห์ ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์มีน้ำหรือบุญเคล้มีสูตร 16-16-8 ใส่บุญเด่นหนาหลังบักคำ 35-45 วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวคาดน้ำ หรือใช้ทำน้ำครั้งที่ 2 หรือปลูกพี่ชูไว้ พี่ชูผักหรือพี่ช็อกตะภูกุลถ้วนหลังเก็บเกี่ยวข้าว ทำร่องแบบเดี่ย ปรับปรุงดินด้วยบุญหมักหรือบุญคอก 2-3 ตัน/ไร่ ร่วมกับบุญเคลเมหรือบุญอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง 6-8 เมตร คูน้ำกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตรหรือถึงขั้นดานาแข็ง มีคันนิดอันแน่นล้อมรอบ ปรับปูรุ่ง ดินด้วยบุ่ยหมักหรืออุบลุ่คoko 2-3 ตัน/ไร่ รวมกับบุ่ยเคลมหรือบุ่ยอินทรีย์ม้า หรือ ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปูรุ่งหลุมปลูกด้วยบุ่ยหมักหรือบุ่ยoko 20-35 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายนหลังเก็บ ผลผลิต ใช้บุ่ยหมักหรือบุ่ยoko กำรร่วมกับบุ่ยเคลมหรือบุ่ยอินทรีย์ม้า ตามชนิดพืชที่ ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ກລຸ່ມຫຼືອດິນທີ 20

ຊຸດດິນກຸລາຮອງໄທ

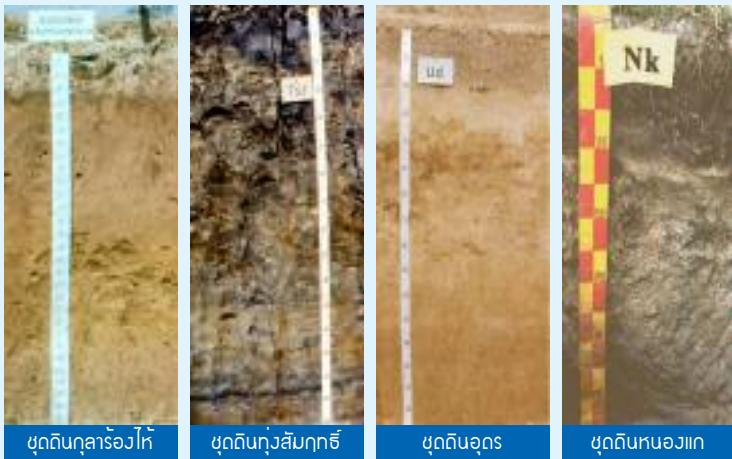
“

ກລຸ່ມດິນເຄີ່ມເກີດຈາກຕະກອນລຳນໍ້າ
ມີຄරາບເກລືອລອຍໜ້າຫຼືອມີ້ນ້ຳດານ
ແປ້ງທີ່ສະສົມເກລືອກາຍໃນຄວາມລຶກ
100 ຊມ. ຈາກຜິວດິນ ປັບປຸງຢາດິນ
ເປັນກຣດເລັກນ້ຳຍື່ງເປັນດ່າງ
ກາຮະບາຍນ້ຳຄອນໜ້າງເລວ
ຄວາມອຸດມສມບູຮຸນຕໍ່ໄດ້ແກ້
ຊຸດດິນກຸລາຮອງໄທ (Ki)
ຊຸດດິນຫອນແກ (Nk)
ຊຸດດິນຖຸ່ງສັນຖຸທີ່ (Tsr)
ແລະຊຸດດິນອຸດຮ (Ud)

”

■ ປັນຫາການໃຫ້ປະໂໂຍຍົນທີ່ດິນ

ດິນເຄີ່ມ ມັກພບຫຼັນດານແປ້ງທີ່ມີຄວາມສະສົມ
ເກລືອ ເນື້ອດິນຄອນໜ້າງເປັນທ່າຍ ຄວາມອຸດມ
ສມບູຮຸນຕໍ່ໄດ້ ແລະໝາດແຄລນແຫ່ງນໍ້າຈີດ ໃນພັນທີ່
ດິນເຄີ່ມຈັດ ມີຄරາບເກລືອມາກ ໄມມີແຫ່ງນໍ້າຈີດ
ແລະນໍ້າທຸ່ມຂັງໃນຖຸ່ມ ທຳຄວາມເລີຍຫາຍກັບປີ້ງ
ທີ່ໄມ່ຮອບນໍ້າ

แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว เลือกพันธุ์ข้าวที่ทนเดิมมาใช้ปลูก ปล่อยให้มีน้ำขังและล้างเกลือออกไปจากดิน ไอกลับตอซัง ปล่อยไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือไอกลับพืชปุ่ยสด (หวานใส่น้ำพริกกัน หรือใส่นอนเดีย 6-8 กิโลกรัม/ไร่ ไอกลับเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ใช้กล้าข้าวที่มีอายุ 30-35 วัน จำนวน 5-8 ต้น/จับ ระยะบักดำ 20x20 ซม. ใส่ปุ๋ยแห้งหนาหลังบักดำ 35-45 วัน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม่ผล ควรเลือกพื้นที่ที่มีคุณภาพดีไม่มากันกัดและมีแหล่งน้ำชลประทาน เลือกพืชที่ทนเค็มมาปููก ยกร่องกว้าง 6-8 เมตร คูน้ำ กว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร ทำดันนินอัดแน่นรอบ ปรับปรุงดิน ด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 3-4 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรืออุด หลุมปููกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปููกด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก 25-50 กิโลกรัม/หลุม ใช้สารยับปั่มคุกเคล้ากับบดินและใช้น้ำล้าง มีวัสดุคลุมดิน เพื่อป้องกันไม่ให้เกลือเข้ามายกอยู่ที่ดิน ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายในเดือนพฤษภาคม ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตาม ขนาดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กกลุ่มชุดเดินในพื้นที่กุบหรือพื้นที่น้ำขัง

กลุ่มทดสอบที่ 21

บกดีบบูรบุรี

“

กกลุ่มดินร่วนขยายลึกมาก
ที่เกิดจากตะกอนลำน้ำในส่วนต่ำ^๕
ของพื้นที่ริมแม่น้ำ ปฏิกิริยาดิน^๖
เป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง^๗
การระบายน้ำค่อนข้างເລວ^๘
ถึงดีปานกลาง^๙
ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง^{๑๐}
ได้แก่ ชุดดินเพชรบูรี (Pb)
และชุดดินสระบุรา (Sa)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินค่อนข้างเป็นกราย ขาดแคลนน้ำงาน
บางพื้นที่อาจได้รับอันตรายจากน้ำไหลบ้าห่วง
ขัง และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหาย
กับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

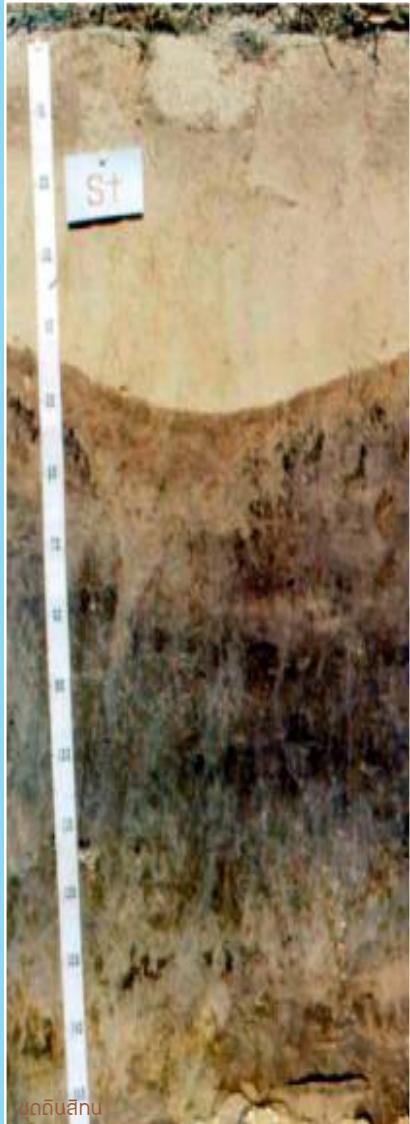
■ แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว เลือกราชยะเวลาปลูกให้เหมาะสมกับฤดูกาล ปรับสภาพพื้นที่ในราบรื่น และทำคันดินเพื่อช่วยักกันเนื้า ไอกลบทดอซัง ปล่อยไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือไอกลบที่ชินบุยสุด (หวานในเส้นอัพริกัน หรือในเส้นนิมดีย 6-8 กิโลกรัม/ไร่) ไอกลบที่อ่อนๆ 50-70 วัน ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์ รวมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 ใส่ปุ๋ยแตงหน้าหลังปักดำ 35-45 วัน มีระบบการให้น้ำในช่วงที่ขาวขนาดน้ำ หรือทำนาครั้งที่ 2 หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถ้วนหลังเก็บเกี่ยวข้าว ทำร่องแบบเดียวกัน ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอ 2-3 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง 6-8 เมตร คูน้ำกวาง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร ทำกันดินอัดแน่นล้อมรอบ เพื่อป้องกันน้ำท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 2-3 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์ น้ำ หรือดุหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงดุหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 20-35 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายในหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรืออุ่นปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไม่ให้เสื่อมโทรมลง ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายในหลังเก็บผลผลิต พัฒนาแหล่งน้ำ ชลประทานและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่กลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

กลุ่มชุดดินที่ 22

“

กลุ่มดินร่วนขยายลึกมาก
ที่เกิดจากตะกอนลำน้ำเนื้อขยาย
ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง
การระบายน้ำ流れถึงค่อนข้างເລວ
ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่
ชุดดินน้ำกระจาด (Ni)
ชุดดินสันทราย (Sai)
และชุดดินสีเทา (St)

”

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดม
สมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำหวาน และน้ำท่วมขัง
ในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

กล่อมชุดเดินในพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

■ แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว ไก่กลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือไก่กลบพืชบุญสุด (ไสโน้อฟรอกัน หรือไสโนนเดีย 4-6 กิโลกรัม/ไร่) ไก่กลบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับการใช้บุญอินทรีย์น้ำหรือบุญเคมีสูตร 16-16-8 ใส่บุญ แห้งหนานหลังปักดำ 35-45 วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ 2 หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชชาระภูมิถ้วนหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเดียวกันปุ๋ยดินด้วยบุญหมักหรือบุญคอก 2-3 ตัน/ไร่ ร่วมกับบุญเคมีหรือบุญอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ยกต่ำกว่า 6-8 เมตร คุ้นต่ำกว่า 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร และมีคันดินอัดแน่นรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรืออุดหลุมปลูกขนาด $50 \times 50 \times 50$ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำ ชลประทานและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่กลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

กลุ่มชุดเดินที่ 23

“

กลุ่มดินทรัพย์กีบมาก

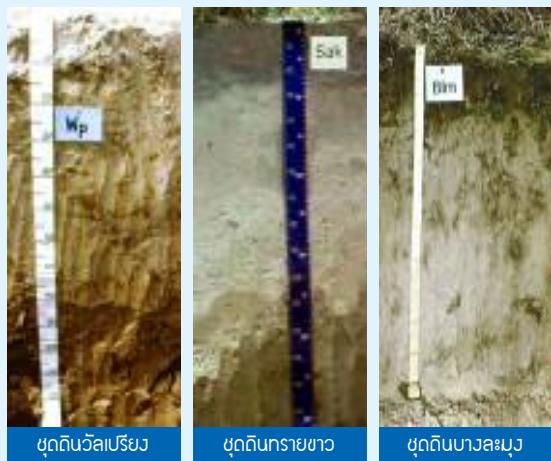
ที่เกิดจากตะกอนทรัพย์ชาญทะเล
ปัจจัยดินเป็นกรดเล็กน้อยถึง
เป็นกลาง การระบายน้ำ łatwo
ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ไคลแก่
ชุดดินบางละมุง (Blm)
ชุดดินทรัพย์ขาว (Sak)
และชุดดินวัลเบรียง (Wp)

”

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เนื้อดินเป็นดินทรัพย์หนา ความอุดม
สมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ บางพื้นที่ดินอาจมี
น้ำท่วมขัง และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความ
เสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว ไก่กลบตอซัง หรือหวานพีชปุยสุด หรือไก่กลบพีชปุยสุด (หวาน) โสนอัพริกัน หรือโสนอินเดีย 6-8 กิโลกรัม/ไร่ ไก่กลบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปลอยิ่ง 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 ใส่ปุ๋ยเด้งหนาหลังปักดำ 35-45 วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ในร่องที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบตี้ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอ 3-4 ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำในพื้นที่ที่ดินเป็นกรดจัดมาก ควรมีการใช้สักคุนุ่น 500-1,000 กิโลกรัม/ไร่

ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง 6-8 เมตร คุ้นห้ากว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร และมีคันดินอัดแน่นลงรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก 3-4 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรืออุดหลุมปลูกขนาด 75x75x75 ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกรวมกับปุ๋ยเคมี 25-50 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกรวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ในพื้นที่ที่เดินเป็นกรดจัดมาก ควรมีการใช้วัสดุปูน 500-1,000 กิโลกรัม/ไร่ หรือ 5 กิโลกรัม/หลุม

กลุ่มชุดดินในพื้นที่กลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

กลุ่มชุดดินที่ 24

“

กลุ่มดินรายลักษณะ
เกิดจากตะกอนลำน้ำที่มีเนื้อดิน
เป็นดินรายหนา ปฐมภาระดินเป็น
กรด การระบายน้ำค่อนข้างเลวถึง
ดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
ได้แก่ ชุดดินบ้านบึง (Bbg)
ชุดดินท่าอุเทน (Tu)
และชุดดินอุบล (Ub)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เนื้อดินเป็นดินราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำให้ความ
เสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

แนวทางการจัดการ

ปลูกขาว ได้กลับตอซัง ปล่อยไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือได้กลับพืชบุญสุดรวมกันการใช้ปุ๋ยอินทรีน้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 (หวานโสเนอสิน อินเดีย 6-8 กิโลกรัม/ไร่ ได้กลับเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานไว้ใช้ในช่วงที่ขาวขนาดน้ำ หรือใช้ปูกลูกพืชไว้ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเดียวกับร่องดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกาก 3-4 ตัน/ไร่ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีน้ำ

ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ยกระดองกว้าง 6-8 เมตร คูน้ำกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ เพื่อบังกันน้ำท่วมขัง ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยก่อ 3-4 ตัน/ไร่ ร่วงกันปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์ น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด $75 \times 75 \times 75$ ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์ วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยก่อร่วงกันปุ๋ยเคมี 25-50 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายนหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยก่อร่วงกันปุ๋ย เคมีตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดเดินที่ 25

“

กลุ่มดินตื้น ปฏิกริยาดิน
เป็นกรดจัดถึงเป็นกลางเล็กน้อย
การระบายน้ำแล้วถึงค่อนข้างເດວ
ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่
ชุดดินกันตั้ง (Kat)
ชุดดินอน (On)
ชุดดินเพี้ย (Pn)
ชุดดินพะยอมงาม (Pym)
ชุดดินสะทอน (Stn)
ชุดดินทุ่น cavity (Tuk)
และชุดดินยานตาขาว (Yk)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินตื้นถึงก้อนกรวดหรือลูกรังภายในความ
ลึก 50 ซม. จากผิวดิน ขาดแคลนน้ำナンาน ความ
อุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่มีก้อนหินหรือลูกรัง
ที่หนาดินมาก และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความ
เสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ

ปลูกข้าว เลือกพื้นที่เพาะปลูกที่มีหน้าดินหนา ไดกอบดอนชั้ง ปล่อยทิ่่ไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือไดกอบพื้นบุ่บลัด (หวานใส่สนอพริกัน หรือใส่สนอ่อนเดี้ย 6-8 กิโลกรัม/ไร่) ไดกอบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์ ร่วงกับการใช้บุ่บลัดอินทรีย์น้ำ หรือบุ่บลัดเคมีสูตร 16-16-8 หรือ 15-15-15 ใส่บุ่บลัดหน้าหลังปักดำ 35-40 วัน พัฒนาแห้งน้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำครัวซึ่งที่ 2 หรือปลูกพืชชี้ไว้ พืชผักหรือพืชกระถุกถั่ว หลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเดี้ย ปรับปรุงดินด้วยบุ่บลั่วหมักหรือบุ่บลั่วคอกา 3-4 ตัน/ไร่ ร่วงกับบุ่บลัดเคมีหรือบุ่บลัดอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล เลือกพื้นที่มีหน้าดินหนา ยกกรองกว้าง 6-8 เมตร คุณภาพกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ เพื่อป้องกันน้ำท่วมขัง ปรับปรุงดินเดียวบุ่ยหมักหรือบุ่ยคอกา อัตรา 3-4 ตัน/ไร่ รวมกับบุ่ยเคมีหรือบุ่ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด $75 \times 75 \times 75$ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือลูกรังรวมกับบุ่ยหมักหรือบุ่ยคอกาก็ได้ 25-50 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต กอนกับผลผลิตและภัยหลังการเก็บผลผลิต ใช้บุ่ยหมักหรือบุ่ยคอกากร่วมกับบุ่ยเคมีหรือบุ่ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ในพื้นที่ดินตื้นมาก มีก้อนหิน หรือลูกวังมากที่ผิดดิน ไม่เหมาะสมสำหรับทำการเกษตร ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าหรือใช้ป่าไม้ใช้สอยได้เร็ว

ກລຸ່ມຊຸດດິນໃນພັນຖ້າລຸ່ມຫຼືອພັນຖ້ານ້ຳຂັງ

ກລຸ່ມຫຼືອດິນທີ 57

“

ກລຸ່ມດິນທີມີວັສຄຸອົນທຣີ່ຫາ
40–100 ຊມ. ຈາກຜິວດິນ
ທັນອູ່ບັນຕະກອນນໍ້າທະເລ
ປົກກີຣຍາດິນເປັນກຮດຈັດມາກ
ກາຮະບາຍນໍ້າເລວມາກ
ຄວາມອຸດມສມບູຮົບຕໍ່າ
ມີນໍ້າທ່ວມຂັງນານເກືອບດລອດປີ
ໄດ້ແກ່ ຜຸດດິນການແດງ (Kd)

”

■ ປັນທາການໃຫ້ປະໂໂຍໝໍນທີ່ດິນ

ເນື້ອດິນເປັນເສຍຊື່ນສ່ວນຂອງພື້ສະສມහນາ
ປານກລາງແລະເປັນກຮດຈັດມາກ ມີນໍ້າທ່ວມຂັງ
ເກືອບດລອດທັງປີ ເມື່ອດິນອົນທຣີ່ແໜ່ງ ຈະເກີດ
ກາຮຽບຕັ້ງມາກ ພື້ສົມມ່າຍ ຕິດໄຟ່ງ່າຍແລະດັບຍາກ
ມີຮາດຖຸບາງດ້ວນກາເກີນຈຸນເປັນພິບຕໍ່ອົບພື້ນທີ່ປຸລູກ
ແລະຂາດຮາດຖຸອາຫາຮບາງດ້ວຍຍາງຮຸນແຮງ
ຄຸນກາພັນນໍ້າເປັນກຮດຈັດມາກແລະຂາດແຄລນ
ແລ້ວນໍ້າຈີດ

ก่ออุบัติภัยในพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

■ แนวทางการจัดการ

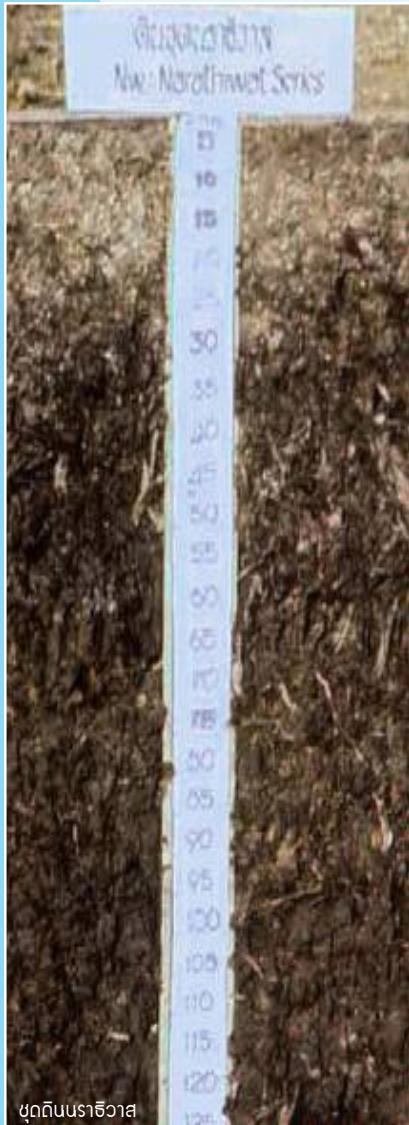
เลือกพื้นที่บริเวณขอบพรมแดนไม่เป็นป่าพรุมากใช้ประโยชน์ มีระบบป้องกันน้ำท่วม ทางระบายน้ำและให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกข้าว เลือกพันธุ์ข้าวที่ทนความเป็นกรดมาปลูก หวานหินปูนผุน 1.5-2.0 ตัน/ไร่ ให้ทั่วแปลงปลูก เตรียมแปลงปลูกโดยใช้เครื่องจักรกลขนาดเบาหรือแรงคน ก่อนปลูกและหลังปลูก 30-45 วัน ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 มีระบบการระบายน้ำและการให้น้ำแยกส่วนกัน

ปลูกพืชไร่ พืชผัก และไม้ผล มีแนวป้องกันน้ำท่วม ยกร่องกว้าง 6-8 เมตร คุ้น้ำกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-0.75 เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ หวานหินปูนผุน 2.5-3.0 ตัน/ไร่ ให้ทั่วบนสันร่อง และในร่องคูน้ำ มีการควบคุมระดับน้ำ ได้ดินให้คงที่ หรือชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยร็อกฟอสเฟต 250 กรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก และใช้หินปูนผุน 2.5-3.0 ตัน/ไร่ เมื่อดินเป็นกรดเพิ่มขึ้น มีการพูนโคนสมำเสมอ เมื่อ rakloy

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่กลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

กลุ่มชุดเดินที่ 58

“

กลุ่มเดินที่มีวัสดุอินทรีย์
หนามากกว่า 100 ซม.
จากผ้าเดิน มีปฏิกริยาเดินเป็นกรด
และมีการระบายน้ำเลวมาก
ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
มีน้ำท่วมขังนานเกือบตลอดปี
ได้แก่ ชุดเดินราชวิสาส (Nw)

”

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่กัน

เนื้อดินเป็นเศษชิ้นส่วนของพืชสะสมหนา
และเป็นกรดจัดมาก มีน้ำท่วมขังเกือบตลอดทั้ง
ปี เมื่อดินอินทรีย์แห้ง จะเกิดการรกร้างด้วยแมลง
จำนวนมาก ติดไฟฟ้าอย่างต่อเนื่อง มีมาตรฐานตัวมาก
เกินจนเป็นพิษต่อพืชที่ปลูก และขาดธาตุอาหาร
บางตัวอย่างรุนแรง คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก
และขาดแคลนแหล่งน้ำจืด

กลุ่มชุดดินในพื้นที่กลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

ชุดดินราธิวาส

แนวทางการจัดการ

เลือกพื้นที่บริเวณขอบพรูํและไม้เป็นป่าพร้อมใช้ปะยะชน์ มีระบบป้องกันน้ำท่วม ทางระบายน้ำและให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกข้าว เลือกพันธุ์ข้าวที่ทนความเป็นกรดมาปลูก หวานหินปูนผุน 1.5-2.0 ตัน/ไร่ ให้ทั่วแปลงปลูก เตรียมแปลงปลูกโดยใช้เครื่องจักรกลขนาดเบาหรือแรงคน ก่อนปลูกและหลังปลูก 30-45 วัน ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 มีระบบการระบายน้ำและการให้น้ำแยกส่วนกัน

ปลูกพืชไร่ พืชผัก และไม้ผล มีแนวป้องกันน้ำท่วม ยกกระดองกว้าง 6-8 เมตร คุ้นกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-7.5 เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ เพื่อป้องกันน้ำท่วม หวานหินปูนผุน 2.5-3.0 ตัน/ไร่ ให้ทั่วบนสันร่อง และในร่องคุ้น มีการควบคุมระดับได้ดีในโครงที่ หรือชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยร็อกฟอสเฟต 250 กรัม/หลุม รวมกับปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก และใช้หินปูนผุน 2.5-3.0 ตัน/ไร่ เมื่อดินเป็นกรดเพิ่มขึ้น มีการพูนโคนสมำเสมอ เมื่อราภภัย

នាមីតាតារា 59

ก ลุ่ม ค น ร วน ห ย า บ หร ื อ ค น ร วน ล ะ ခ ย ด
ท ี ก ิ จ จ า ค น ต ะ က օ น น ǎ พ า ช ံ ง ช ံ น
ท ี น ค น մ ี ล ă շ չ պ ะ ပ ေ ါ ն ท ี ն ս լ ă ն
Ն ե ւ կ ի ն ն ա ւ ն ո ն է ն օ յ շ կ ն տ ะ կ օ ն
ท ี մ ա տ ս կ ն պ լ ւ կ ր ի չ ա ւ ն ပ ြ ն گ ր ձ չ ձ
լ ի ն ပ ြ ե ն կ լ ա ց ก ա ր բ ա ն ն ǎ լ ե ւ լ ի ն
կ օ ն ხ ա ց կ լ ա ւ կ ա մ օ ւ մ ս մ բ ু ր զ տ ՝
ໄ կ ු ց է ค ի ն ต ะ կ օ ն ն ǎ พ ա շ ံ ง ช ံ ն
ท ี մ ա ր բ ա ն ն ǎ լ ե ւ

(AC-pd : Alluvial Complex,
poorly drained)

”

■ ប្រព័ន្ធអាសយដ្ឋាន

เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความชุ่มชื้น
สมบูรณ์ดี ขาดแคลนน้ำนาน และบางปีอาจ
ประสบสบปัญหาเรื่องการถูกน้ำท่วม

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่น้ำขัง

ชุดดิน AC-pd

แนวการจัดการ

ปลูกข้าว ไถกับดอยซัง ปล่อยทิ้งไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือไถกับพืชปุ่ยสด (สนใจพรวกัน หรือโถนอินเดีย 4-6 กิโลกรัม/ไร่) ไถกับเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 ใส่ปุ๋ย แต่งหน้าหลังปักดำ 35-45 วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ 2 หรือปลูกพืชไว้ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเดียวกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชไว้ พืชผักหรือไม้ผล ยกกระจาภัวง 6-8 เมตร คูน้ำกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด $50 \times 50 \times 50$ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตดินแห้ง

กลุ่มชุดดินที่ 28

“

กลุ่มดินเหนียวลึกมากสีดำ
ที่มีรอยแตกระแหงกว้างและลึก
ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นค่าง
การระบายน้ำดีถึงคือปานกลาง
ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง
ได้แก่ ชุดดินชัยบาดาล (Cd)

ชุดดินคงalan (Dl)

ชุดดินลบูรี (Lb)

ชุดดินน้ำเลน (Nal)

และชุดดินวังชุมภู (Wc)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินเหนียวจัด แตกระแหงกว้างและลึก
ดินแห้งแข็ง ดินเปียกเหนียวมาก ไถพรวนยาก
และขาดแคลนน้ำ

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออยู่ในเขตดินแห้ง

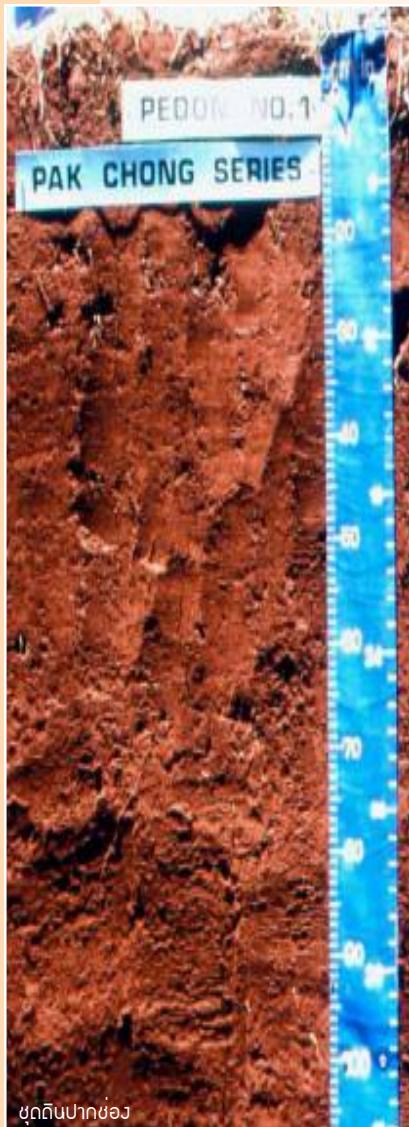
แนวการการจัดการ

ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก ปรับปรุงดินด้วยคินทรียิवัตถุปุ๋ยมักหรือปุ๋ยกอก 2-3 ตัน/ไร่ หรือไก่ลงพืชปุ๋ยสด (หวานพืชปุ๋ยสด ถั่วพรา 8-10 กิโลกรัม/ไร่ ถั่วฟูม 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไก่ลงก่อนออกดอก) รวมกับการใช้น้ำปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยมักหรือปุ๋ยกอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยมักหรือปุ๋ยกอรวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตดินแห้ง

กลุ่มชุดดินที่ 29

ชุดดินปากช่อง

“

กลุ่มดินเหล่านี้ลักษณะลึกมาก
ที่เกิดจากวัตถุตันกำเนิดดินเนื่อ
ละเอียด ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัด
การระบายน้ำดีถึงคีปานกลาง
ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่
ชุดดินนานจง (Bg)
ชุดดินเชียงของ (Cg)
ชุดดินโซคซัย (Ci)
ชุดดินแม่แตง (Mt)
ชุดดินหนองมงคล (Nm)
ชุดดินปากช่อง (Pc)
และชุดดินสูงเนิน (Sn)

”

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และ
เกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหนาดินในพื้นที่
ลาดชัน บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออยู่ในเขตดินแห้ง

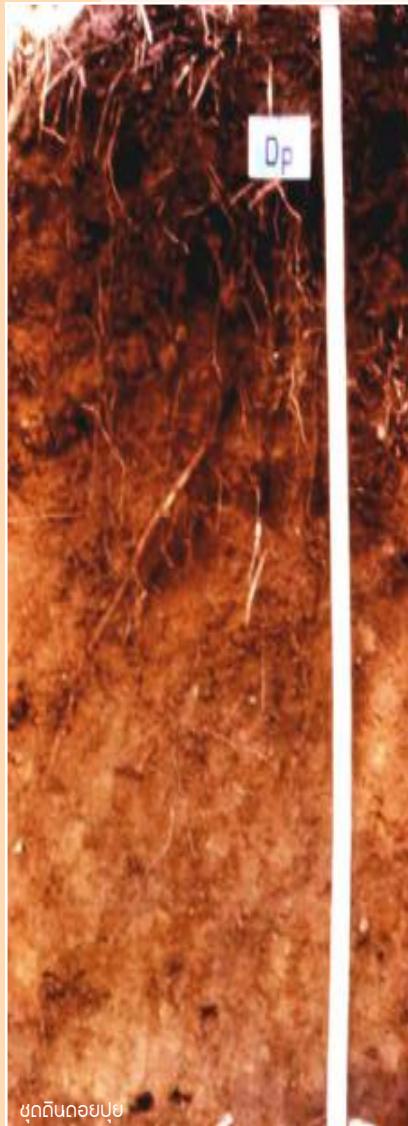
แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก 1-2 ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชป่ายสัด (หวานเมล็ดถั่วพราง 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพู่ม 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแบบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก พื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ควรใช้ดูดูปูน 200-300 กิโลกรัม/ไร่

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก 15-25 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำคันดิน ทำขั้นบันได ปลูกพืชคุณดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือฐานหยาแฟกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก พื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ควรใช้ดูดูปูน 0.5-1.0 กิโลกรัม/หลุม

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตดินแห้ง

กลุ่มชุดดินที่ 30

“

กลุ่มดินเหนียวลีกถึงลีกมาก
ที่พบในพื้นที่ภูเขา
ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด
การระบายน้ำดี
ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง
ไคลแก๊ซุดดินเชียงแส่น (Ce)
และชุดดินดอยปุย (Dp)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่เกิด

สภาพพื้นที่มีความลาดชันสูง ง่ายต่อ การชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน และขาด แคลนน้ำ

■ แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพืชน้ำค่อนข้างระบายน้ำง่าย ปรับปรุงดินด้วยบุยหมัก หรือบุยคอก 1-2 ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชบุยสด (หวานเมล็ดถั่วพรา 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) รวมกับการใช้บุยเคมีหรือบุยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ไพรรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแบบ พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปูลูกไม้เมล็ด ขนาดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 15-25 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ทำขั้นบันได ปลูกพืชคุณภาพดี สวยงาม ผลิตภัณฑ์ ปูลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือฐานหนามาแฟเข้าพะตัน ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายนหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตดินแห้ง

กลุ่มชุดดินที่ 31

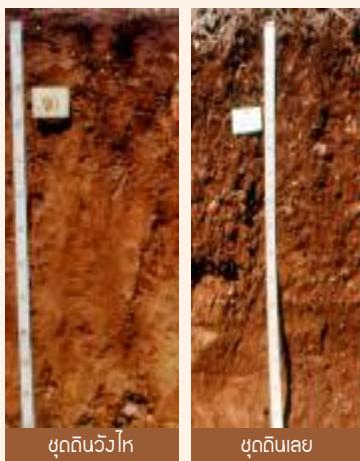
“

กลุ่มดินเหนียวลีกถึงลีกมาก
ที่เกิดจากการตقطันกำเนิดดินเนื่อง
ละเอียด ปฏิกิริยาดินเป็นกลาง
หรือเป็นด่าง การระบายน้ำดี
ถึงดีปานกลาง
ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง
ได้แก่ ชุดดินเลย (Lo)
และชุดดินวังไห (Wi)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ลาดชันสูงเกิด
การชะล้างพังทลายสูญเสียหนักต่อ

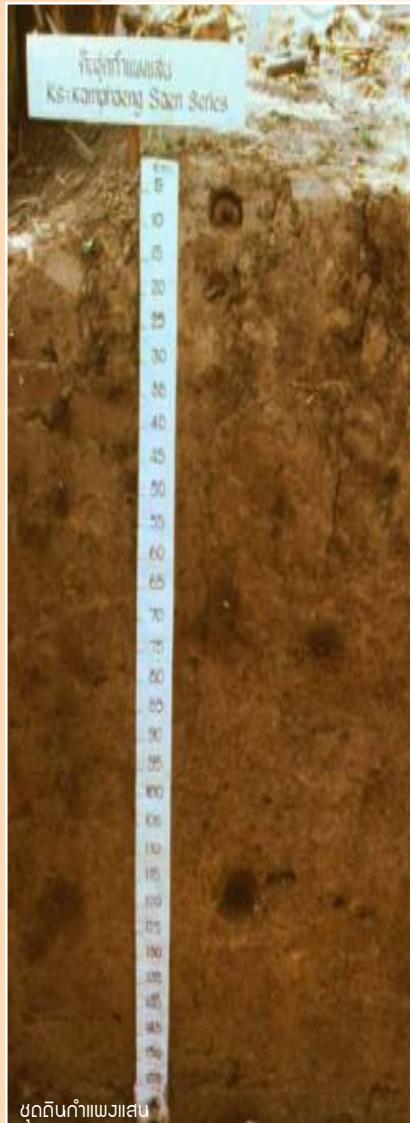
■ แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 1-2 ตัน/ไร่ หรือไกล grub เพชบุญสุด (หวานเมล็ดถั่วพร้า 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพู่ 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทื่อง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไกล grub ระยะห่างกัน ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์ น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ไดร์รูวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคงทน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแบบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปุ่กไไม้ผล ชุดหลุมปููกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปููกด้วยปุ่ยหมักหรือปุ่กคอก 15-25 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ทำบันนับนี้ได้ ปููกพืชคุดมูดิน มีวัสดุคุดมูดิน ปููกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือฐานหนามาแฟกเฉพาะตน ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายนหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ่ยหมักหรือปุ่กคอกร่วมกับปุ่ยเคมีหรือปุ่ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปุ่ก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตดินแห้ง

กลุ่มชุดดินที่ 33

ชุดดินกำแพงแสน

“

กลุ่มดินรายແປ້ງລະເອີດຫຼືດິນ
ຮວນລະເອີດລຶກນາກທີ່ເກີດຈາກຕະກອນ
ແມ່ນໍ້າຫຼືຕະກອນນໍ້າພາຽບພັດ
ປັກົງກິໂຮຍາດິນເປັນກຣດເລັກນອຍຄິ່ງເປັນ
ກລາງ ກາຣະບາຍນໍ້າຄິ່ງຄິ່ງປຳປານກລາງ
ຄວາມອຸດນສົມບູຮຸນປຳປານກລາງ
ໄດ້ແກ່ ຜູດດິນຄົງຍາກເອນ (Don)
ຜູດດິນກຳແພງເພື່ອ (Kp)
ຜູດດິນກຳແພງແສນ (Ks)
ຜູດດິນລຳສັນ (Ls)
ຜູດດິນນໍ້າດຸກ (Nd)
ຜູດດິນຮາຕຸພນມ (Tp)
ແລະຜູດດິນຕະພານທິນ (Tph)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ขาดแคลนນໍ້າໃນระยะที่ฝนทึบช່ວງນານ
ບາງພື້ນທີ່ອາພບຂັ້ນດານແຮງທີ່ເກີດຈາກການ
ເກະຊອກຮ່ວມ

■ แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก ไก่พวงขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมและที่ความต้องดูแลน้อยแต่ละปี เพื่อทำลายขั้นดานและป้องกันการเกิดขั้นดาน จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชชุ่ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรา 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพู่ม 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแห้ง มีการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคุณภาพดี ขนาดพืช เช่น ทำแนวรั้วหรือฐานหญ้าแห้งเฉพาะตน ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายนอก หลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตเดินแห้ง

กลุ่มชุดเดินที่ 35

ชุดเดินสุดท้าย

“

กลุ่มเดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมาก
ที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุตัน
กำเนิดดินเนื่องจาก ปฏิกิริยาดิน
เป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดีถึง
ดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
ได้แก่ ชุดเดินดอนไร (Dr)

ชุดเดินคานชาญ (Ds)

ชุดเดินหางนัตร (Hc)

ชุดเดินโคราช (Kt)

ชุดเดินนาบบอน (Mb)

ชุดเดินสติก (Suk)

ชุดเดินวริน (Wn)

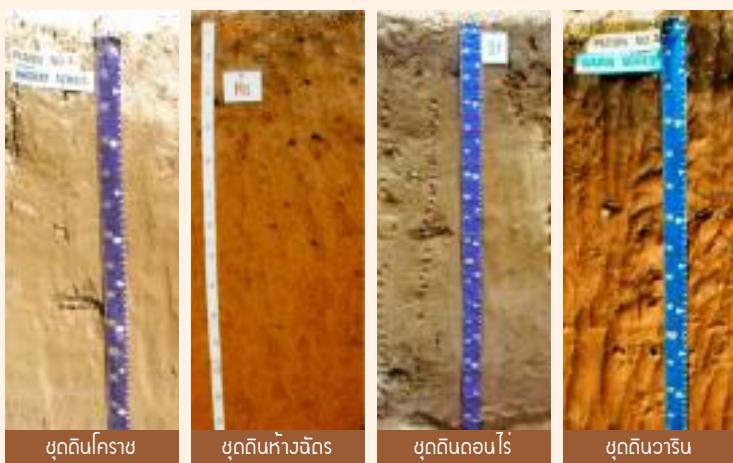
และชุดเดินยโซธาร (Yt)

”

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินเป็นทรัพย์ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาด
แคลเซียม แล้วในพื้นที่ที่มีความลาดชันดินง่าย
ต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหนักดินบาง
พื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออุบัติในเขตดินแห้ง

แนวการการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบรื่น ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ หรือไก่กลบพืชปุ๋ยสด (หวานแมล็ดถ้วนฟ้า) 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไก่กลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับบุ่มเคลเมหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชชนิดเดียว หรือปลูกพืชลับเป็นแนบ พัฒนาแหล่งน้ำ และระบบการให้น้ำในแปลงปลูก พื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ควรใช้วัสดุปูน 200-300 กิโลกรัม/ไร่

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับบุ่มเคลเมหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนรุกษ์ ดินและน้ำ เช่น การทำขั้นบันได หรือการสร้างคันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืช แพร วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหอยแยกเฉพาะตน ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ย เคลเมหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก พื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก ควรใช้วัสดุปูนอัตรา 0.5-1.0 กิโลกรัม/หลุม

กลุ่มชุดกินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตเดินแห้ง

กลุ่มชุดเดินที่ 36

“

กลุ่มดินร่วนละเอียดเล็กถึงเล็กมาก
ที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุ
ต้นกำเนิดคินเนื้อหายน
ปฏิกริยาคินกลางหรือเป็นค่าง
การระบายน้ำดีถึงคีปานกลาง
ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง
ได้แก่ ชุดคินเพชรบูรณ์ (Pe)
ชุดคินปราณบุรี (Pr)
และชุดคินสีคิว (Si)

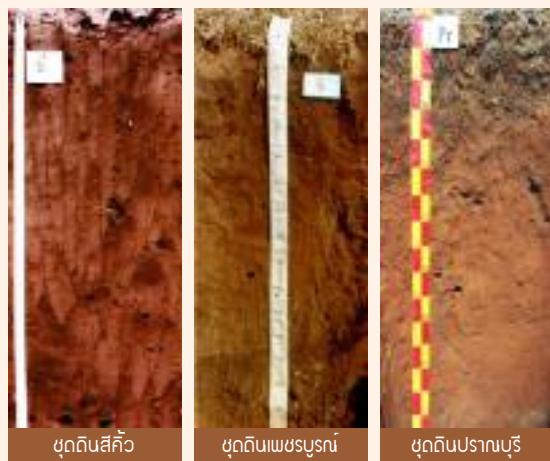
”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาด
แคลเซียมน้ำ และในพื้นที่ที่มีความลาดชันดินง่าย
ต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหนักใน

ฤดูกาลแล้ง

กุลุ่มชุดดินในพื้นที่ตอนที่อยู่ในเขตดินแห้ง

■ แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบรื่น ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ หรือไอลอกับพืชปุ๋ยสด (หัวแมลงลีดถั่วพรา 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไอลอกบรรยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชลับเป็นแอบ พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำขั้นบันได คันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหมาแยกเฉพาะตน ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิต และภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตเดินแห้ง

กลุ่มชุดเดินที่ 37

ชุดเดินบ่อไทย

“

กลุ่มเดินร่วนขยายลึกปานกลาง
ที่เกิดจากการสลายตัว
หรือพัดพาตะกอนเนื้อขยายมา
ทับลงบนชั้นหินผุในช่วงความลึก
50–100 ซม. จากผิวดิน
ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมาก
การระบายน้ำดีถึงคือปานกลาง
ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
ได้แก่ ชุดเดินบ่อไทย (Bo)
ชุดเดินนาคู (Nu)
และชุดเดินทับเลสลา (Tas)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินเป็นทรัพย์ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาด
แคลเซียม ในพื้นที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อ
การถูกชะลางพังทลายสูญเสียหน้าดิน

■ แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปั้บปูงดินด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ่ยสด (หวานเมล็ดถั่วพารา 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วงกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคุณภาพดี ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแบบ พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปูลูกไก่เม็ด ขนาดหลุมปูลูกไก่นาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปูลูกไก่ด้วยปุ๋ยหมากหรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับบุ่ยเคลมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำขั้นบันได คั่มดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหนาๆ แฟกเพาะทดน ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิต และภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมากหรือปุ๋ยคอกร่วมกับบุ่ยเคลมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งลงน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตดินแห้ง

กลุ่มชุดดินที่ 38

ยุกเกียงใหญ่

“

กลุ่มดินร่วนขยายลึกมาก
ที่เกิดจากตะกอนริมแม่น้ำ
มีปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อย
ถึงเป็นกลาง
การระบายน้ำดีถึงคือปานกลาง
ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง ได้แก่
ชุดดินเชียงใหม่ (Cm)
ชุดดินชุมพลบุรี (Chp)
ชุดดินดอนเจดีย์ (Dc)
ชุดดินไทรงาน (Sg)
และชุดดินท่านวง (Tm)

”

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ขาดแคลนน้ำ ในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนานบางพื้นที่อาจมีน้ำท่วมขังหรือไหลบำทกวนขังอย่างฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนัก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออยู่ในเขตดินแห้ง

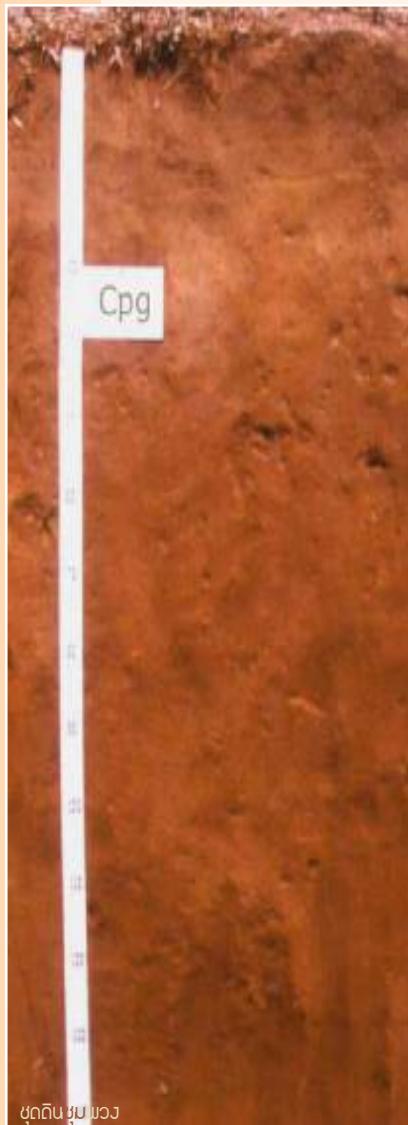
แนวการการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ หรือไอกลับพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพารา 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพูม 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไอกลับระยะออกดอก ปลอยไไว 1-2 สัปดาห์) รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าແກะเฉพาะต้น มีการใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ให้เสื่อมลงช้าลง จัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล เลือกพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงต่อการท่วมขังของน้ำ ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าແກะเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายนหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก จัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดคินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตคินแห้ง

กลุ่มชุดคินที่ 40

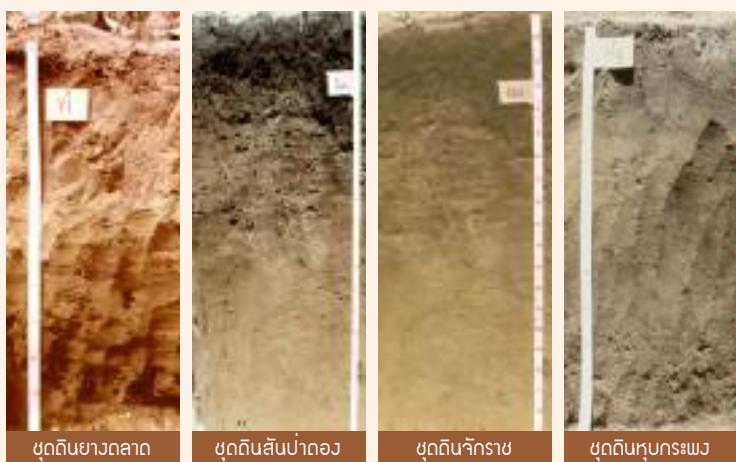
“

กลุ่มคินร่วนขยายลึกถึงลึกมาก
ที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือ
วัตถุตนกำเนิดเนื้อทราย ปฏิกริยา
คินเป็นกรดจัดหรือเป็นกลาง
การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง
ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่
ชุดคินจักราช (Ckr)
ชุดคินชุมพวง (Cpg)
ชุดคินหุบกระพง (Hg)
ชุดคิน hairy เดลง (Ht)
ชุดคินสันป่าตอง (Sp)
และชุดคินยางตลาด (Yl)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่คิน

ดินเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาด
แคลนน้ำ ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อ
การถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพืชนี่ที่ค่อนข้างหวานเรี่ยบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ย kok 2-3 ตัน/ไร่ หรือไกล grub พืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรา 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทื่อง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไกล grub ระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคุณภาพดี ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแบบ พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยบุ่ยหมากหรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำขั้นบันได คันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหนาแนกเฉพาะตอน ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิต และภายหลังเก็บผลผลิต ใช้บุ่ยหมากหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตเดินแห้ง

กลุ่มชุดเดินที่ 41

“

กลุ่มเดินทรายหนาปานกลาง

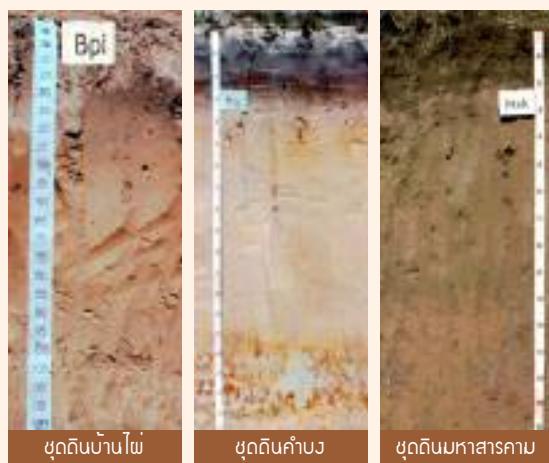
ที่เกิดจากตะกอนลำนำ้าหรือตะกอนเนื้อหินทับอยู่บนหินคินที่มีเนื้อดินเป็นเดินร่วนปานเดินหนียวหรือเดินร่วนหนียวปานทรายแป้ง ปฏิกิริยาเดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกรอง การระบายน้ำดีอยู่บนหินคินที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่ ชุดเดินบ้านไผ่ (Bpi) ชุดเดินคำบาง (Kg) และชุดเดินมหาสารคาม (Msk)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินทรายหนาปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ灌溉 ในระยะที่ฝนตกหนักจะมีน้ำขังหรือเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหนาดินเกิดเป็นร่องทั่วไปในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออุบัติในเขตดินแห้ง

■ แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไวน์หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 3-4 ตัน/ไร่ หรือไอลิกอบพืชปุ๋ยสด (หวานแมล็ดถั่วพร้า 10-12 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพมุ 8-10 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทื่อง 6-8 กิโลกรัม/ไร่ ไอลิกอบระบะออกดอกออก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) รวมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดินหรือปลูกพืชลับเป็นแผ่น พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ในพื้นที่ด้วยการทำร่องหรือทางระบายน้ำ เพื่อป้องกันน้ำขังบริเวณรากรพืช

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด 75x75x75 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 25-50 กิโลกรัม/หลุม ทำร่องระบายน้ำระหว่างหลังเก็บปลูก เพื่อป้องกันน้ำขังบริเวณรากรพืช ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชแซมทำแนวรั้วหรือทำฐานหมูแฟกเจพะตัน พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตเดินแห้ง

กลุ่มชุดเดินที่ 44

“

กลุ่มดินรายนาที่เกิดจาก
ตะกอนล้ำน้ำหรือตะกอนเนื้อหิน
ปูน คือเป็นกรดเล็กน้อยถึง
เป็นกลาง การระบายน้ำค่อนข้าง
มาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่
ชุดดินจันทึก (Cu)
ชุดดินดานบุกดทดสอบ (Dk)
และชุดดินน้ำพอง (Ng)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินรายนา ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาด
แคลเซียมนานา หน้าดินง่ายต่อการกัดกร่อน
ทรายสูญเสียหน้าดินเกิดเป็นร่องทั่วไปใน
แปลงปลูก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออยู่ในเขตดินแห้ง

แนวการการจัดการ

ปลูกพืชไวน์หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชให้มุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 3-4 ตัน/ไร่ หรือไอกลับพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพร้า 10-12 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพม 8-10 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 6-8 กิโลกรัม/ไร่ ไอกลับมะชะอกดอก ปลอยไوا 1-2 สับปาน) รวมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดินหรือปูพืชลับเป็นแบบ พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด 75x75x75 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 25-50 กิโลกรัม/หลุม ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซมทำแนวรั้วหรือทำฐานหมาดแฟกเฉพะตัน ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายนหลังเก็บผลผลิต มีการใช้ปุ๋ยเคมีรวมกับการใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดคินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตคินแห้ง

กลุ่มชุดคินที่ 46

ชุดคินเชียงคาน

“
กลุ่มคินตื้นถึงก้อนกรวด
หรือเศษหินปนลูกรังหามาก
ปฏิกริยาคินเป็นกรดจัดมาก
การระบายน้ำดี
ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่
ชุดคินเชียงคาน (Ch)
ชุดคินกบินทร์บุรี (Kb)
ชุดคินโป่งตอง (Po)
และชุดคินสุรินทร์ (Su)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินตื้นถึงชั้น ก้อนกรวดหรือเศษหินปนลูกรังหามาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ เกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ที่มีความลาดชัน และบางพื้นที่มีก้อนกรวดหรือเศษหินกระჯายอยู่ที่ผิวดิน

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ตอนก่ออยู่ในเขตดินแห้ง

แนวทางการจัดการ

พื้นที่ดินดีนมากหรือมีก้อนกรวดหรืออุกรังับเริ่มหนาดินมาก ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ ปล่อยไว้ให้เป็นป่า พื้นที่ลึกลงลั่วหรือปูลาไม้ใช้สอยโดยเร็ว

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบรื่น จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปีและปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอก 3-4 ตัน/ไร่ หรือไก่กลบพืชปุ๋ยสด (หวาน เมล็ดถั่วพらฯ 10-12 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพม 8-10 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 6-8 กิโลกรัม/ไร่ ไก่กลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 ลั่ปดาห์) รวมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การได้พรวนตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฟ gekophase ต้น พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด 75x75x75 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอก 25-50 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ทำขั้นบันได ปลูกพืชคุณดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฟ gekophase ต้น ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิตใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตเดินแห้ง

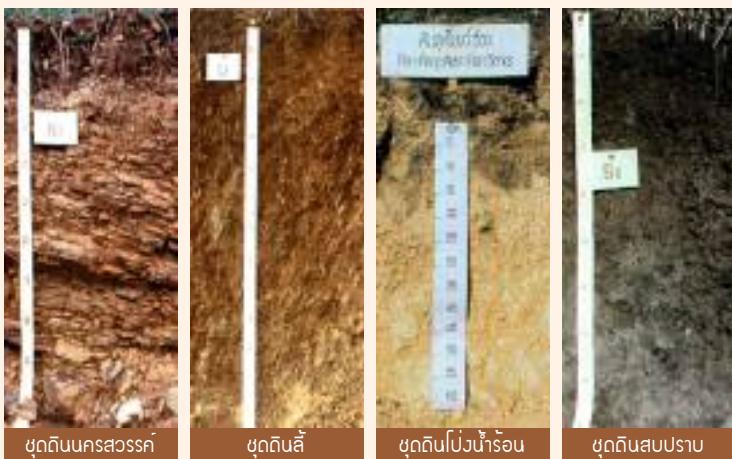
กลุ่มชุดเดินที่ 47

“
กลุ่มเดินคืนถึงชั้นหินพื้น
ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง
มีการระบายน้ำดี
ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่
ชุดเดินลี (Li)
ชุดเดินมวลเหล็ก (MI)
ชุดเดินครัสวรรค์ (Ns)
ชุดเดินโป่งน้ำร้อน (Pon)
ชุดเดินสบปราบ (So)
และชุดเดินท่าลี (Tl)
”

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินเดินถึงชั้นหินพื้น ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลาย
สูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน บางพื้นที่มีเศษ
หินหรือหินพื้นที่ผลับริเวณหน้าดิน

■ แนวทางการจัดการ

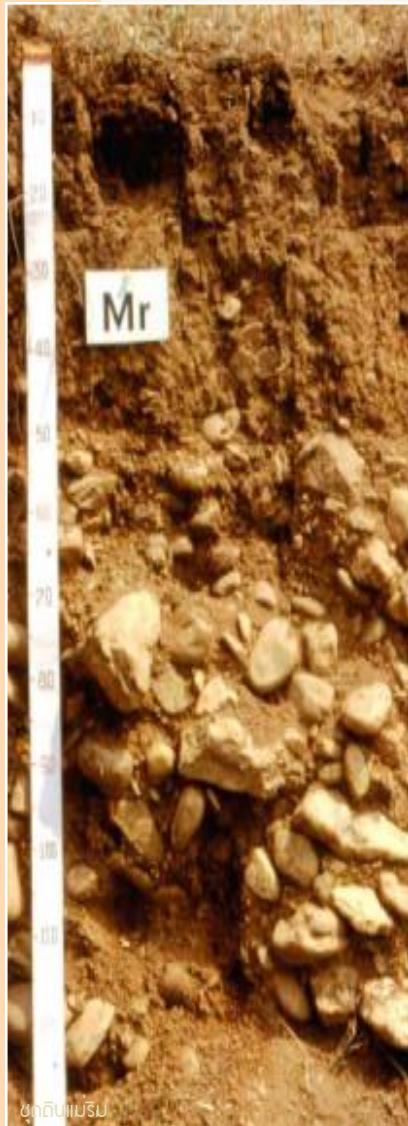
พื้นที่ที่เป็นดินดีน้ำมาก มีเศษหินหรือหินพื้นโผล่มา ไม่เหมาะสมสำหรับการทำเกษตร ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่า หรือปลูกไม้ใช้สอยโดยเร็ว

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนา จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียน ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 3-4 ตัน/ไร่ หรือไก่ลงพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพิรา 10-12 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพูม 8-10 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 6-8 กิโลกรัม/ไร่ ไก่ลงระยะห่างกัน ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไดพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดินหรือปลูกพืชลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกถังขันหินพื้นหรือชุดหลุมขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือก้อนหินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 25-50 กิโลกรัม/หลุม ควรมีไม้ค้ำยันและเอาหน้าดินบริเวณใกล้เคียงมาผสมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกพูน micronutrient เป็นประจำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแพร์ ทำแนวรั้วหรือทำฐานหมาแฟกเฉพาะตน ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตดินแห้ง

กลุ่มชุดดินที่ 48

“
กลุ่มดินตื้นถึงก้อนหินหรือเศษหิน
และอาจพบชั้นหินพื้นภัยใน
ความลึก 150 ซม. จากผิวดิน
ปฏิกิริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง
การระบายน้ำดี
ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่
ชุดดินแมริม (Mr)
ชุดดินน้ำชุน (Ncu)
ชุดดินพะ夷า (Pao)
และชุดดินทายาง (Ty)
”

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินตื้นถึงชั้นก้อนกรวดหรือลูกกรังหามาก
ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และเกิด
การชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่มี
ความลาดชัน

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออุบัติภัยแห้ง

แนวการการจัดการ

พื้นที่ดินดีนมากหรือมีก้อนกรวดหรือลูกรังบริเวณหน้าดินมาก ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ ปล่อยไว้ให้เป็นป่า พื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปลูกไม้ใช้สอยโดยเด็ดขาด

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบรื่น จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปีและปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยบุ่ยหมักหรือบุ่ยคอก 3-4 ตัน/ไร่ หรือไก่ลงพืชบุ่ยสด (หวานเมล็ดถั่วพารา 10-12 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพูม 8-10 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 6-8 กิโลกรัม/ไร่ ไก่ลงระยะห่าง 10-15 เมตร) รวมกับการใช้บุ่ยเคมีหรือบุ่ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วน้ำทราย แผ่นนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด 75x75x75 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินร่วมกับบุ่ยหมักหรือบุ่ยคอก 25-50 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ทำชั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะตน ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานเฉพาะตนทราย แผ่นนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ชนิดพืชที่ปลูก พื้นนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตเดินแห้ง

กลุ่มชุดเดินที่ 49

“

กลุ่มเดินตีนถึงลูกรังหรือชั้นเชื่อม
แข็งของเหล็กทับอยู่บนชั้นเดิน
เห็นยา ปฎิกริยาเดินเป็นกรดถึง
เป็นกลาง การระบายน้ำคือถึง
ดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
ได้แก่ ชุดเดินบรรเบียง (Bb)
ชุดเดินโพนพิสัย (Pp)
ชุดเดินสกอล (Sk)
และชุดเดินสาระแก้ว (Ska)

”

■ ปัจจัยการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินตีนถึงชั้นก้อนกรวดหรือลูกรังที่ทับอยู่
บนชั้นดินเห็นยา ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาด
แคลเซียม แร่และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสีย
หนาดินในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

แนวทางการจัดการ

พื้นที่ดินตื้นมากหรือมีลูกกรังกระดัดกรายจะหายไปเรื่องหน้าดินมาก ไม่ควรนำมาราบไว้ประโยชน์ ปล่อยไว้ให้เป็นป่า พื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปลูกไม้ใช้สอยโดยเด็ดขาด

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพืชน้ำที่มีหนาดินหนาและมีสีภูพื้นที่ค่อนข้าง
رابเริบ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนลดลงตั้งปีและปลูกพืชบำรุงินรวมอยู่
ด้วย ปรับปรุงดินด้วยหมักหรือบุ่ยคอก 3-4 ตัน/ไร่ หรือไถกลับพืชบุ่ยสด (หวาน
เมล็ดถั่วพวง 10-12 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุง 8-10 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง
6-8 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) รวมกับการใช้
ปุ๋ยเคมีหรือบุ่ยอินทรีย์น้ำ การไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน
หรือทำแนวรั้วหนามาแน่น้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปูกลูกไม้ผล ขนาดหลุมปลูกขนาด 75x75x75 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินรวมกับปูยหมักหรือปูยคอก 25-50 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันเดิน ทำชั้นบันได ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหนา แฟกเพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายนหลังเก็บผลผลิต ใช้ปูยหมักหรือปูยคอกรวมกับปูยเคมีหรือปูยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนา แหล่งน้ำและจัดระบบการระบายน้ำให้แปลงปลูก

กลุ่มชุดกินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตดินแห้ง

กลุ่มชุดต้นที่ 52

“

กลุ่มดินตื้น
ถึงชั้นมาრลหรือก้อนปูน
ปฏิกริยาดินเป็นค่าง
การระบายน้ำดี
ความอุดมสมบูรณ์
ปานกลางถึงสูง
ไคลแก่ ชุดดินบึงชะนัง (Bng)
และชุดดินตาคลี (Tk)

”

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินตื้นถึงชั้นปูนมารลหรือก้อนปูน ดินแห้ง
แข็ง ดินเปียกเหนี่ยว ทำให้เกิดพรุนยาก ขาด
แคลนน้ำ และดินเป็นด่างจัด

■ แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกชนิดพืชที่ชอบดินเป็นด่างมากลุก ໄດพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ปรับปรุงดินด้วยบุ่ยหมักหรือบุ่ยคอก 1-2 ตัน/ไร่ หรือไก่กลบพืชปุ๋ยสด (หัวนเเมล็ดถั่วพร้า 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพู่มุ่ง 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไก่กลบระบะยะออกดอก ปลอยไว้ 1-2 ลับปدان) รวมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ໄไดพรวนและปลูกพืชข้างๆ ความลาดชัน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกสับปันเป็นແຕา ปลูกพืชคุมดิน ทำต้นดิน รวมกับปลาน้ำฝน แพลงเน่าแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลอกไม้ผล ขนาดบล็อกขนาด 50x50x50 ซม. หรือถึงชั้นมาრ์ล ปรับปรุง
หลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 15-25 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและ
น้ำ เช่น ปลอกพืชคุดลมดิน วัสดุคุดลมดิน ปลอกพืชแฉม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหมู่
แฟกเซพะตัน มีการพูนโคนด้วยหน้าดิน เมื่อพาน้ำมีรากลอย ในช่วงเจริญเติบ
โต ก่อนเป็นผลผลิตและภายนหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ย
เคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้
น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตเดินแห้ง

กลุ่มชุดเดินที่ 54

ชุดเดินสมอหอด

“

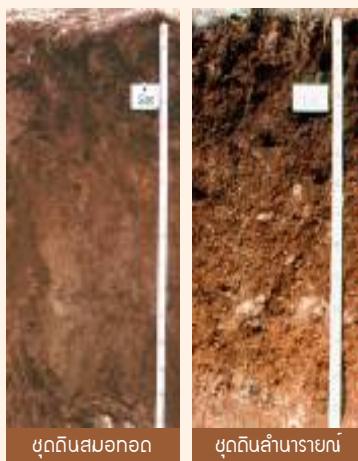
กลุ่มเดินลีกปานกลาง
ลีบชั้นมะร์หรือก้อนปูน
ปฏิกริยาเดินเป็นค้าง
การระบายน้ำดี
ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง
ไคแกะ ชุดเดินลำพญากลาง (Lg)
ชุดเดินลำนารายณ์ (Ln)
และชุดเดินสมอหอด (Sat)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินเป็นด่างจัด และมีชั้นปูนมากหรือก้อนปูนช่วงความลึก 100 ซม. ดินแห้งแข็ง ดินเปียกเหนียว ทำให้ถูกพรวนยก และขาดแคลนน้ำ

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออุบัติภัยแห้ง

แนวการการจัดการ

ปลูกพืชไวน์หรือพืชผัก เลือกชนิดพืชที่ชอบดินเป็นด่างมาปลูก ไประวนดิน ในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 1-2 ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชป่ายสุด (หัวนเเมล็ดถั่วพร้า 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพู่ม 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) รวมกับการใช้น้ำปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไประวนและปลูกพืชวางแผน ความลาดชัน ปลูกพืชเป็นแกน ปลูกพืชคุณดิน การปลูกพืชป่ายสุด การปลูกพืชหมุนเวียน ทำคันดินรวมกับปลูกหญ้าแฟก ทำแนวรั้วหญ้าแฟก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. หรือลีบชั้น marrow ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 15-25 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอุ่นรักษาดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคุณดิน วัสดุคุณดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฟกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้น้ำปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตดินแห้ง

กลุ่มชุดดินที่ 55

ชุดดินวังสะพุง

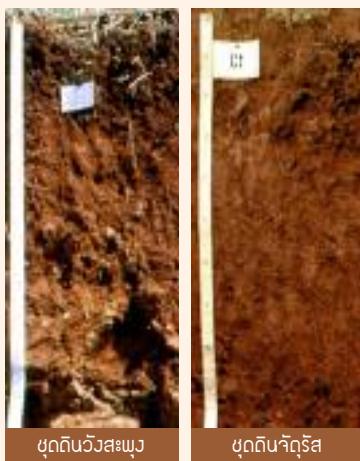
“

กลุ่มดินลีกปานกลางถึงชั้นหินพื้น
เศษหิน ก้อนหินหรืออุกรัง
ปฏิกริยาดินเป็นกลางหรือเป็นค้าง
การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง
ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง
ได้แก่ ชุดดินจัตุรัส (Ct)
และชุดดินวังสะพุง (Ws)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินลีกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหิน
ก้อนกรวดหรืออุกรัง ขาดแคลนน้ำ และเกิดการ
ชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน

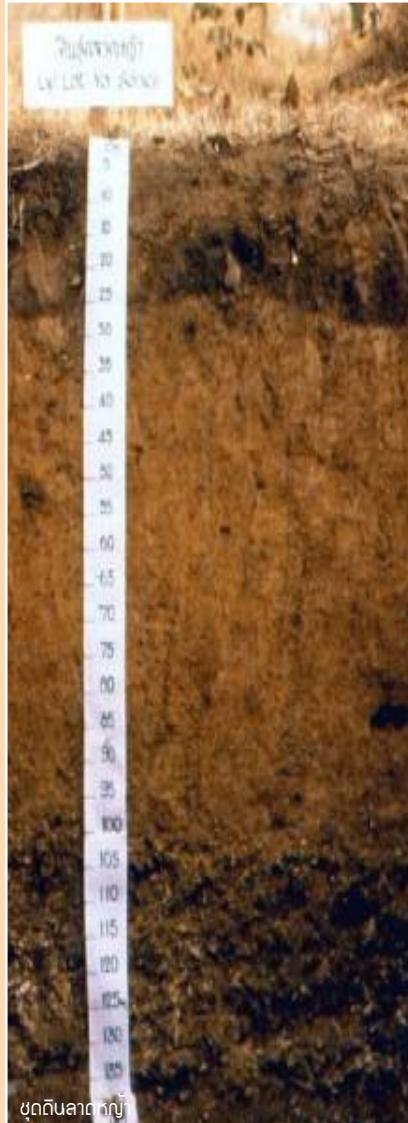
■ แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบรื่น จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ย kok 2-3 ตัน/ไร่ หรือไก่กลบพืชชูยส์ (หวานมันเล็กถ้าพื้นที่ 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถ้าพื้นที่ 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเหลือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไก่กลบระยะออกดอกออก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ให้พรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นແຕบ หรือทำแนววัวงหล่ายแฟก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปูงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอ 20-35 กิโลกรัม/หลุม มีระเบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชใหม่ สร้างคันดิน ขึ้นบันได ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฟกเพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงป่าฯ

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตเดินแห้ง

กลุ่มชุดเดินที่ 56

“

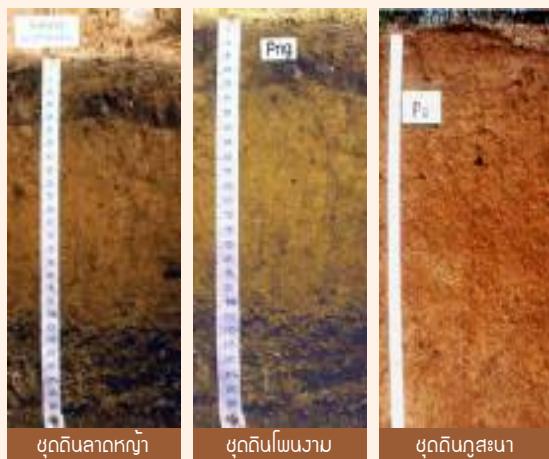
กลุ่มเดินลึกปานกลาง
ถึงชั้นหินพื้น เศษหินหรืออุกรัง
ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด
การระบายน้ำดีถึงคือปานกลาง
ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
ได้แก่ ชุดเดินลาดหญ้า (Ly)
ชุดเดินภูสานา (Ps)
และชุดเดินโภนงาม (Png)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่กัน

เดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหิน ก้อนกรวดหรืออุกรัง ขาดแคลนน้ำ และเกิด การชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาด ชัน บางพื้นที่เป็นดินกรดจัดมาก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออยู่ในเขตดินแห้ง

■ แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร หรือไถกลบพืชปุ่ยสด (หวานแมล็ดถัวพว้า 8-10 กิโลกรัม/ไร เมล็ดถัวพุ่ม 6-8 กิโลกรัม/ไร หรือปอเทื่อง 4-6 กิโลกรัม/ไร ไถกลบระยะห่างคอก扣 ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ ปลูกพืชปุ่ยสด มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชลับเป็นแนบ ทำแนวรั้วหญ้าแฟก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนรุักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชเชิง สร้างคันดิน ทำขั้นบันได ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฟกเฉพาะตน ในช่วงเจริญเติบโต กำกับเก็บผลผลิตและภัยหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตดินแห้ง

กลุ่มชุดดินที่ 60

“

กลุ่มดินร่วนที่เกิดจาก
ดินตะกอนน้ำพาเชิงซ่อน
ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง
การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง
ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่
ดินตะกอนลามน้ำเชิงซ่อน
ที่มีการระบายน้ำดี
(AC-wd : Alluvial Complex,
well drained)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาด
แคลเซียมและในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่าย
ต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหนักใน

AC-wd

แนวการการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพืชที่ค่อนข้างราบรื่น ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชป่ายสด (หวานเมล็ดถั่วพืช 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพืช 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชชุมนูนเวียน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำ ในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหมาแยกเฉพาะตน ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิต และภายนหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดเดินในพื้นที่ดอนท่ออยู่ในเขตเดินแห้ง

กลุ่มชุดเดินที่ 61

“

กลุ่มเดินเสยหินเชิงเขาที่เกิดจาก

การสลายตัวแตกผุพังของเขา

พบเศษหินหรือก้อนหินร่วงลงมา

ทับคลุมบริเวณเชิงเขา

กระจัดกระจายทั่วไป ลักษณะและสมบัติดินไม่แน่นอน

การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ถูก

ดินดีนที่มีก้อนหินหรือเศษหินกระจัด
กระจายทั่วไป ในพื้นที่ลาดชันเกิดการชะล้าง
พังทลายและขาดแคลนน้ำ

■ แนวทางการจัดการ

พื้นที่ที่เป็นดินดีนมากหรือมีก้อนหินหรือเศษหินกระჯัดกระจาดทั่วไป
ไม่เหมาะสมต่อการเกษตร ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่า

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่เป็นดินลึกและไม่พบก้อนหินหรือเศษหิน
มากบนผิวดิน ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ หรือสับกลบ
พืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพร้า 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม 6-8 กิโลกรัม/ไร่
หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอกออก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์)
ร่วงกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชหมุนเวียน พัฒนา
แหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล เลือกพื้นที่ที่เป็นดินลึกและไม่พบก้อนหินหรือเศษหินมากบนผิว
ดิน ขุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก
20-35 กิโลกรัม/หลุม ร่วงกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุ
คลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฟกเฉพาะตัน ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บ
ผลผลิตและภัยหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วงกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ย
อินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำใน
แปลงปลูก

ກລຸ່ມຊຸດດົນທີ 26

ບຸດດົນອ່າວລຶກ

“

ກລຸ່ມດົນແນນີຍວລຶກສິ່ງລຶກນາງທີ່ເກີດ
ຈາກຕະກອນລໍານໍ້າຫຼືວ້ວຕຸຕຸນກໍາເນີດ
ດົນເນື້ອລະເອີຍດ ປັບປຸງການເຄີຍເປັນ
ກຽດຈັດມາກ ກາຣະບາຍນໍ້າດື່ງ
ດື່ປ່ານກລາງ ຄວາມອຸດນສນນູຮົມຕໍ່າ
ໄດແກ ຜຸດດົນອ່າວລຶກ (Ak)
ຝຸດດົນຫວຍໂປ່ງ (Hp)
ຝຸດດົນກະບີ (Kbi)
ຝຸດດົນໂຄກກລອຍ (Koi)
ຝຸດດົນລໍາກູරາ (Li)
ຝຸດດົນປາກຈັນ (Pac)
ຝຸດດົນພັງຈາ (Pga)
ຝຸດດົນກູເກີ້ຕ (Pk)
ຝຸດດົນປະທິວ (Ptu)
ແລະຝຸດດົນທາຍເໜື່ອງ (Tim)

”

■ ປັບປຸງການໃຫ້ປະໂໄຍບນໍ້າດົນ

ຄວາມອຸດນສນນູຮົມຕໍ່າ ຂາດແຄລນນໍ້າໃນ
ຮະຢະທີ່ຜົນທຶນຂວາງນານແລະເກີດກາຮະລາງພັງ
ທລາຍສູງເສີຍຫນໍາດົນໃນພື້ນທີ່ມີຄວາມລາດຊັ້ນ

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออยู่ในเขตดินซีบ

แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบรื่น จัดระบบการปลูกพืช หมุนเวียนใหม่การปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยบุ่ยหมักหรือบุ่ยคอก 1-2 ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชบุ่ยสด (หวานเมล็ดถั่วพร้า 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพู่ม 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะห่างคอก ปลอยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับบุ่ยเคมีหรือบุ่ยอินทรีย์น้ำ ไดพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแบบทำแนวรั้วหญ้าแห้ง พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยบุ่ยหมักหรือบุ่ยคอก 15-25 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์น้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชเชิง สร้างคันดิน ทำขั้นบันได ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแห้งเฉพาะตน ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้บุ่ยหมักหรือบุ่ยคอกร่วมกับบุ่ยเคมีหรือบุ่ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ນາມແຊາດັ່ງທີ່ 27

กลุ่มคืนเนียนยิวจัดสีแดงลึกมาก
ที่เกิดจากหินภูเขาไฟ
มีปฏิกริยาคินเป็นกรดจัด
การระบายน้ำดี
ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง
ได้แก่ ชุดคินหนองบอน (Nb)
และชุดคินท่าใหม่ (Ti)

■ ប៉ុណ្ណោះការងារដែលត្រូវបានរៀបចំឡើង

ความคุณสมบูรณ์ของดินต่างๆ ขาดแคลนน้ำ
และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินใน
พื้นที่ที่มีความลาดชัน

■ แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบรื่น จัดระบบการปลูกพืช หมุนเวียนเพื่อการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 1-2 ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพิรา 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพิม 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไดพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแบบ หรือทำแนวรั้วหญ้าแห้ง พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก 15-25 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์น้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม สร้างคันดิน ทำขั้นบันได ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแห้งเชิงพาณิชย์ ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายนหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ນາມແຊາດີ່ນໍ້າ

66

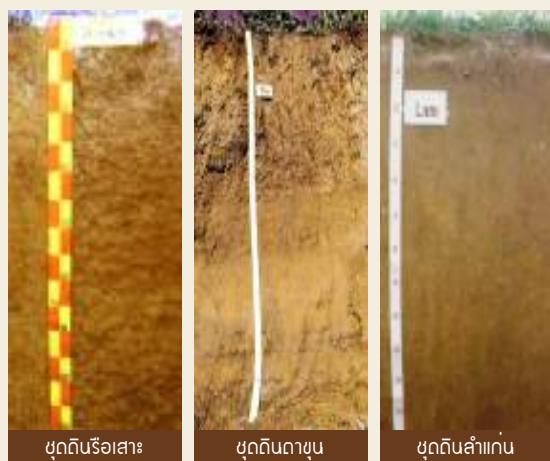
กลุ่มคืนร่วนหรือคืนรายแบ่ง
และเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอน
ริมแม่น้ำ ปฏิกริยาคืนเป็นกรดจัด
การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง
ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง
ได้แก่ ชุดคินล่าแก่น (Lam)
ชุดคินรือเสาะ (Ro)
และชุดคินตาขุน (Tkn)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ขาดแคลนน้ำ บางพื้นที่อาจมีน้ำในลักษณะขังฉลับพลันในระยะที่มีฝนตกหนัก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออยู่ในเขตดินซีบ

■ แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี โดยให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ่ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรา 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะห่างออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไประวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหอยนางรม ทำการใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ได้เพื่อไม่ให้เสื่อมโทรมลงและช่วยเพิ่มผลผลิต พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหอยนางรม แก้เฉพาะตน ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ກລຸ່ມຊຸດດົນທີ 34

“

ກລຸ່ມດົນຮວນລະເອີຍຄລິກຄົງລຶກມາກ
ທີ່ເກີດຈາກຕະກອນລໍານໍ້າຫຼືອ
ວັດຖຸຕົ້ນກຳນົດດົນແນ້ອຫຍານ
ປັບປຸງຢາດີນເປັນກຣດັຈ
ກາຣະບາຍນໍ້າດີລົງດີປານກລາງ
ກວາມອຸດນສມບູຮຸນຕໍ່າ ໄດ້ແກ່
ຊຸດດົນນລອງ (Chl)
ຊຸດດົນຝ່າງແಡງ (Fd)
ຊຸດດົນຄວນກາຫລງ (Kkl)
ຊຸດດົນຄລອງທອນ (Km)
ຊຸດດົນຄລອງນກກະທຸງ (Knk)
ຊຸດດົນລະຫານ (Lh)
ຊຸດດົນນາທານ (Ntm)
ແລະຊຸດດົນທ່າແຜະ (Te)

”

■ ປັນຍາການໃຫ້ປະໂຍບນທີ່ດົນ

ດິນປັນທຽບ ກວາມອຸດນສມບູຮຸນຕໍ່າ ຂາດ
ແຄລນນໍ້າໃນຮະບະທີ່ຝ່າຍຫິ່ງຂວາງນານ ແລະໃນພັ້ນທີ່
ທີ່ມີກວາມລາດຊັນດີນໄງຍ່າຍດ້ວຍການຖຸກຂະລ້າງ
ພັ້ນກາລາຍສູງເລີຍທຳມາດົນ

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออุบัติภัยในเขตดินซีบ

แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไวน์หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบรื่น จัดระบบการปลูกพืช หมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ย หมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ หรือไอลกอบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพร้า 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพม 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไอลกอบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืช สลับเป็นแบบ ทำแนวรั้วหญ้าแฟ gek พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการในน้ำใน แปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุม ดิน มีวัสดุคลุมดิน ขันบันได คันดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฟ gek หรือทำฐานเจล灾害ตัน ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือ ปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำ และ จัดระบบการในน้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออยู่ในเขตดินซัน

กลุ่มชุดดินที่ 39

“

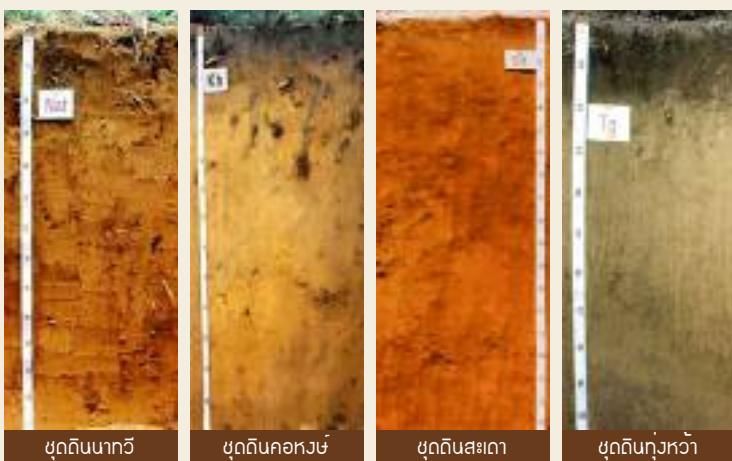
กลุ่มดินร่วนหยาบลึกถึงลึกมาก
ที่เกิดจากตะกอนล้ำน้ำหรือ
วัตถุต้นกำเนิดคินเนื้อหยาบ
ปฏิกริยาคินเป็นกรดจัด
การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง
ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่
ชุดดินคอหงส์ (Kh)
ชุดดินนาทวี (Nat)
ชุดดินสะเดา (Sd)
และชุดดินทุ่งหว้า (Tg)

”

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินเป็นทรัพย์ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาด
แคลเซียมในระยะที่ฝนทึ่งช่วงนาน และในเพี้ยนที่
ที่มีความลาดชันดินง่ายต่อการถูกชะล้าง
พังทลายสูญเสียหนัก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออยู่ในเขตดินซีบ

■ แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบรื่น จัดระบบการปลูกพืช หมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมกันด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ย หมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 2-3 ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชป่ายสด (หวานเมล็ดถั่วพراب้อดรา 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพม้อดรา 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเตืองอัตรา 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไประวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืช หมุนเวียน ปลูกพืชลับเป็นแผ่น หรือทำแนวรั้วหูঢ়াঢ়া พัฒนาแหล่งน้ำ และ จัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอกอัตรา 20-35 กิโลกรัม/หลุม มีระบบคนรักษาดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแคร์ ขันบัวได้ คันดิน ทำแนวรั้วหูঢ়াঢ়া หรือทำฐานเฉพาะตน ในช่วงการเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออยู่ในเขตดินซัน

กลุ่มชุดดินที่ 42

“

กลุ่มดินทรายที่มีชั้นดานอินทรีย์
ภายในความลึก 100 ซม.
จากผิวดิน ปฏิกิริยาดิน
เป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง
การระบายน้ำค่อนข้างมาก
อยู่บนชั้นดินที่มีการระบายน้ำ
ดีปานกลางถึงค่อนข้าง łatwo
ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่
ชุดดินบ้านทอน (Bh)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินทรายที่มีชั้นดานอินทรีย์ภายในความลึก 100 ซม. มีชั้นทรายสีขาวหนาที่มีความมอุ่นสมบูรณ์ต่ำมาก ขาดแคลนน้ำ และในช่วงฝนตกหนักจะมีน้ำขังอยู่บริเวณผิวน้ำดิน

ชุดดินบ้านทอน

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออยู่ในเขตดินซีบ

ชุดดินบ้านก่อน

แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไโน่หรือพืชผัก เลือกชนิดพืชที่ใช้ปูกลิ้นเหมาะสมกับศักยภาพของดิน ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 3-4 ตัน/ไร่ หรือถุงละหุบพืชปุ๋ยสด (หวานถัวพราอัตรา 10-12 กิโลกรัม/ไร่ ถัวพุ่มอัตรา 8-10 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอกเทือกอัตรา 6-8 กิโลกรัม/ไร่) ถุงละหุบก่อนออกดอก ปล่อยทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์ รวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ปลูกพืชคุณดินหรือมีวัสดุคุณดิน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปูกลิ้น

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปูกลุกขนาด 75x75x75 ซม. และทำลายชั้นดานอินทรีย์ปรับปรุงหลุมปูกลุกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 35-50 กิโลกรัม/หลุม ปลูกพืชคุณดิน มีวัสดุคุณดิน ทำดันดินรวมกับปูกลุกหนูๆ แฟก ในช่วงการเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายนหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกรวมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปูกลิ้นที่ลุ่มทำทางระบายน้ำ เพื่อบังกันการแซงของน้ำในช่วงที่มีฝนตกหนัก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออยู่ในเขตดินซัน

กลุ่มชุดดินที่ 43

ชุดดินบาเจาะ

“

กลุ่มดินรายลักษณะที่เกิดจาก
ตะกอนลำน้ำหรือสันทรายชายทะเล

ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึง
เป็นกลาง การระบายน้ำค่อนข้าง
ดีมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
ได้แก่ ชุดดินบาเจาะ (Bc)

ชุดดินคงตะเคียน (Dt)

ชุดดินหัวหิน (Hh)

ชุดดินหลังสวน (Lan)

ชุดดินไม้ขาว (Mik)

ชุดดินพัทยา (Py)

ชุดดินระยอง (Ry)

และชุดดินสัตหีบ (Sh)

”

กล่าวชุดเดิมในพื้นที่ดอนที่อยู่ในเขตเดิมซึ่ง

■ แนวท向การจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนต่อเนื่องทั้งปี ให้มีการปลูกพืชนานาธิบดีรวมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยบุ่ยหมักหรือบุ่ยคอกอัตรา 3-4 ตัน/ไร่ หรือไก่กลบบุ่ยพืชสด (หวานแมล็ดถ้วงพื้นที่ 10-12 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถ้วงพื้นอัตรา 8-10 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทืองอัตรา 6-8 กิโลกรัม/ไร่ ไก่กลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับการใช้น้ำปุ๋ยเคมีหรือบุ่ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชลับเป็นแกน พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแบบปลูก

ປຸລູໄມ່ເພີລ ຖຸດໜຸນປຸລູຂານາດ 75x75x75 ຊມ. ປັບປຸງໜຸນປຸລູດ້ວຍບຸ່ຢືນໜັກ
ຫົວໜ້ອງບຸ່ຢືນຄອກັດຈາກ 35-50 ກິໂລກຣັມ/ໜຸນ ປຸລູເພື່ອຄຸມດິນ ມັສດຸຄຸມດິນ ໃນຂວາງ
ເຈົ້າຢືນເຕີບໃດ ກອນເກີບຜົລຜົລິດແລະກາຍໍ່ຫລັງເກີບຜົລຜົລິດ ໄປບຸ່ຢືນໜັກຫົວໜ້ອງບຸ່ຢືນຄອກ
ວົມກັບບຸ່ຢືນເຄີມທີ່ຫົວໜ້ອງບຸ່ຢືນທຽ່ນ້ຳ ຕາມນົບດີເພີ້ຫຼືປຸລູ ພັດນາແຫລ່ງນໍ້າແລະຈັດຮະບບ
ກາຣໃໝ່ໃນແປລງປຸລູ

ນາມແຊາດີ່ນີ້ 45

“

ក្រុមគិនតីនឹងក្នុរ៉ាង សេយហិនវីរូ
កំណុង ភ្លើកវិរាណិនបែករគច៉ា
ការរបាយនៃខែគិនគីនគីកបានការងារ
ការអុគមសម្បរុណតា ឬកៅកៅ

ខ្ពសគិនខ្មែរ (Cp)
ខ្ពសគិនហាតិលួយ (Hy)
ខ្ពសគិនគល់ខាង (Kc)
ខ្ពសគិនខាងក្រោម (Kkt)
ខ្ពសគិនខាងក្រោម (Nok)
ខ្ពសគិនពាក្យ (Tac)
និងខ្ពសគិនឯកតា (Ya)

■ ប្រព័ន្ធអាសយដ្ឋាន

ดินตื้นถึงขั้นลูกวัง เศษหินหรือก้อนกรวด
ภายในความลึก 50 ซม. จากผิวดิน บางพื้นที่
พบลูกวัง เศษหิน หรือก้อนกรวดกระჯัดกระจาด
ทั่วไปอยู่บริเวณผิวน้ำดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
ขาดแคลนน้ำ พังและในพื้นที่ที่มีความลาดชัน
จะเกิดการชะล้างทรายสูญเสียหนาแน่นได้มาก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออยู่ในเขตดินซีบ

แนวทางการจัดการ

เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและไม่มีก้อนหิน เศษหินหรือลูกรังบันผิวดินมาก ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบรื่น จัดระบบการปลูกพืช หมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมกับอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ย หมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 3-4 ตัน/ไร่ หรือไถกลบปุ๋ยพืชสด (หวานเมล็ดถั่วพารา อัตรา 10-12 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพูมอัตรา 8-10 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทืองอัตรา 6-8 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไตรฟวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืช ลับเป็นแนบ ทำแนวรั้วหญ้าแทรก พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขนาดดินปูกลุกขนาด 75x75x75 ซม. ปรับปรุงหลุมปูกลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือลูกรังร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 25-50 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น สร้างคันดิน ทำขั้นบันได ทำฐานปูกลูกเฉพาะตน ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแทรก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายนหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ 50

“

กลุ่มดินร่วนเล็กปานกลางถึงเศษหิน
ก้อนใหญ่หรือชั้นหินพื้น
ปฏิกริยาคิณเป็นกรดจัดมาก
การระบายน้ำดี
ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่
ชุดดินพะໂຕ (Pto)
และชุดดินสวี (Sw)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทึ่งช่วงนาน และในพื้นที่ที่มีความลาดชันดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหนัก ทำให้เกิดเป็นดินตื้นและยากต่อการปรับปรุงแก้ไข

กล่าวชุดเดิมในพื้นที่ดอนที่อยู่ในเขตเดิมซึ่ง

■ แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพืชน้ำที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืช หมุนเวียนตลอดทั้งปี ในมีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยบุ่ย หมักหรือบุ่ยคอมกอตราช 2-3 ตัน/ไร่ หรือไก่ลงพืชบุ่ยสด (หวานเมล็ดถั่วพารา อัตรา 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพูมอัตรา 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือกอัตรา 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไก่ลงประยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) รวมกับบุ่ยเคมี หรือบุ่ยอินทรีย์นำ ไก่พรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืช หมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแบบ ทำแนวรั้วหนาๆ แฟก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปุ่กไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอคัตตรา 20-35 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคุณภาพดี มีรากลุ่มดิน ปลูกพืชแพร่ ขึ้นบันได ต้นเดียว ทำแนวรั้วหญ้าแฟกหรือทำฐานเฉพาะตน ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยกอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออยู่ในเขตดินซัน

กลุ่มชุดดินที่ 51

ชุดดินหัวข่ายอุด

“

กลุ่มดินตื้นถึงชั้นหินพื้น

ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด

การระบายน้ำดีถึงค่อนข้างคีมาก

ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่

ชุดดินหัวข่ายอุด (Ho)

ชุดดินคลองเต็ง (Klt)

ชุดดินระโนง (Rg)

และชุดดินยิ่งอ (Yg)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่กีบ

ดินตื้นถึงชั้นหินพื้นภายในความลึก 50 ซม. บางพื้นที่มีเศษหินและหินพื้นโผล่กระฉับกระ狎อยู่บริเวณหน้าดิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และในพื้นที่ที่มีความลาดชันสูงมากจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออยู่ในเขตดินซีบ

แนวทางการจัดการ

พื้นที่ที่เป็นดินดีนมาก มีเศษหินหรือหินปืนผลไม้เหมาะสมสมต่อการเกษตรควรปล่อยไว้ให้เป็นป่า หรือปลูกไม้ชั้นลอยโดยเร็ว

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบรื่นๆ จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนคลอดหันปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 3-4 ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ่ยสด (หวานแมล็ดถั่วพาร้ออัตรา 10-12 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่มอัตรา 8-10 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทืองอัตรา 6-8 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วงกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไดพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคุณดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นແນ ทำแนวรั้วหญ้าแฟก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกถึงชั้นหินพื้นหรือขนาด 50x50x50 ซม. และปรับปรุงหลุมปลูกด้วยเหมือนที่มีเศษหินหรือก้อนหินรวมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 50 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคุณดิน ทำฐานปลูกเฉพาะทัน ทำแนวรั้วหญ้าแฟก ในช่วงเจริญเติบโต กอนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออุบัติในเขตดินซีน

กลุ่มชุดดินที่ 53

ชุดดินbaughon

“

กลุ่มดินเหนียวลึกปานกลาง
ถึงชั้นหินพื้น ลูกรังหรือเศษหิน

ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัด

การระบายน้ำดี

ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่

ชุดดินนาಥอน (Ntn)

ชุดดินโอลามเจียก (Oc)

ชุดดินปะดังเบซาร์ (Pad)

ชุดดินตราด (Td)

และชุดดินตรัง (Tng)

”

■ ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ดินลึกปานกลางถึงชั้นลูกรัง ก้อนกรวด
เศษหินหรือชั้นหินพื้นในช่วงความลึก 50–100
ซม. ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และ
ในพื้นที่ที่มีความลาดชันสูงจะเกิดการชะล้างพัง
ทลายสูญเสียหนาดินค่อนข้างสูง ทำให้เกิดเป็น
ดินดันและยกต่อกันรับปรุงแก้ไข

กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนก่ออยู่ในเขตดินซีบ

■ แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบรื่น จัดระบบการปลูกพืช หมุนเวียนตลอดทั้งปี ให้มีการปลูกพืชบำรุงดินร่วมกันโดยตัวเอง ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 2-3 ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชป่ายสด (หัวนแมล็ดถั่วพาราอัตรา 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพู่มอัตรา 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือป่องเทืองอัตรา 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีสัดส่วนดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแบบ ทำแนวรั้วหนูๆ แหก พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดดินลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกอัตรา 20-35 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนรุกษ์ดินและน้ำ เช่น ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ การสร้างคันดิน การทำขั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลูกพืชคุณภาพดี วัสดุคุณภาพดี หรือทำแนวรั้วหนูๆ แหก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายนหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดเดินที่มีความลาดชันสูง

กลุ่มชุดเดินที่ 62

“

พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชัน

มากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์

พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษา

สำรวจและจำแนกคืน

เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันสูง

ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษา

สำหรับการเกษตร ได้แก่

พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC : slope complex)

”

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่กิน

มีความลาดชันสูงมาก ในพื้นที่ทำการเกษตรจะเกิดการชะล้างพังทลาย ลูปเดียวน้ำดินอย่างรุนแรง ขาดแคลนน้ำและบางพื้นที่อาจพบชั้นหินพื้นหรือเศษหินกระดุจกระจาดอยู่บริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการ ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งต้นน้ำลำธาร ในกรณีที่จำเป็นต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จะเป็นต้องมีการศึกษาดินก่อน เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสม ของดินสำหรับการปลูกพืช โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินในเชิงอนุรักษ์หรืองานเกษตรในบริเวณพื้นที่ที่เป็นดินลึกและสามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ มีระบบอนุรักษ์ดิน และน้ำ เช่น ปลูกพืชคุณดิน ทำแนวรั้วหญ้าฝ่ากและชุดหลุมปลูกเฉพาะต้น โดยไม่มีการทำลายไม้พื้นดิน สำหรับในพื้นที่ไม่มีศักยภาพทางการเกษตร ควรรักษาไว้ให้เป็นสวนป่า สร้างสวนป่าหรือใช้ปลูกไม้ใช้สอยได้เร็ว

สูบ การใช้บุหรี่ขับน้ำทิ้งสำหรับการปฐกพิเศษชุมชนเด็กนักเรียน

ชนิดพิช	ชนิดบุหรี่อินทรีย์	อัตราแนะนำ
ขาว	ต่อชั้ง	ไอกลับต่อชั้ง ก่อนปลูกข้าว 3-4 สัปดาห์
	บุหรี่สด	- หวานเมล็ดโคนอัตรา 4-6 กก./ไร่ ไอกลับ เมื่ออายุประมาณ 50-70 วัน/หรือหวานโน่นอินเดีย อัตรา 4-6 กก./ไร่ ไอกลับ เมื่ออายุประมาณ 60-70 วัน ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์ แล้วปลูกข้าว - หวานถั่วพร้าอัตรา 8-10 กก./ไร่ ไอกลับเมื่ออายุประมาณ 60-65 วัน เมล็ดถั่วฟูม อัตรา 6-8 กก./ไร่ ไอกลับ เมื่ออายุประมาณ 45-60 วัน เมล็ดปอเทือง อัตรา 4-6 กก./ไร่ ไอกลับ เมื่ออายุประมาณ 50-60 วัน ก่อนปลูกข้าว (ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์ ก่อนปลูก) หรือหลังปลูก
พีชไว	ต่อชั้ง	ไอกลับต่อชั้ง ก่อนปลูกพีชไว 1 สัปดาห์
	บุหรี่สด	- หวานเมล็ดถั่วพร้า อัตรา 10-12 กก./ไร่ ไอกลับเมื่ออายุประมาณ 60-65 วัน เมล็ดถั่วฟูม อัตรา 8-10 กก./ไร่ ไอกลับเมื่ออายุประมาณ 45-60 วัน) หรือปอเทือง อัตรา 6-8 กก./ไร่ ไอกลับ เมื่ออายุประมาณ 50-60 วัน ปล่อยไว้ประมาณ 1-2 สัปดาห์ ก่อนปลูก
	บุญมัก	บุญมักหรือบุญคอก อัตรา 1-2 ตัน/ไร่
	บุญคอก	
พีชผัก	บุญมัก	บุญมักหรือบุญคอก อัตรา 1-2 ตัน/ไร่
	บุญคอก	
ไม้ผล	บุญมัก	ไม้ผลนานาดเล็ก ใช้บุญมักหรือบุญคอก อัตรา 15 กก./ตัน
ไม้ยืนต้น	บุญคอก	ไม้ผลนานาดใหญ่ ใช้บุญมักหรือบุญคอก อัตรา 25 กก./ตัน
ไม้ดอก	บุญมัก	บุญมักหรือบุญคอก อัตรา 1-2 ตัน/ไร่
ไม้ประดับ	บุญคอก	
ไม้กระถาง	บุญมัก	ดิน : บุญมักหรือบุญคอก อัตรา 4 : 1 โดยน้ำหนัก
	บุญคอก	

หมายเหตุ :

- อัตราการใช้บุหรี่อินทรีย์ในตารางนี้ใช่วันกับบุหรี่เคมี อัตราครึ่งหนึ่งของอัตราแนะนำ
- ไม่ควรใช้ถั่วพร้า ถั่วฟูมและปอเทืองในนาข้าวที่มีน้ำนัง
- เมล็ดพันธุ์บุหรี่สดควรมีความคงอยู่ต่ำกว่า 90 เปอร์เซ็นต์
- บุญคอกที่หมักสมบูรณ์แล้วสามารถลดการใช้ได้ประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ของอัตราแนะนำ

ลู่ป การใช้ปุ๋ยอินทรีย์บางชนิดสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจบนดินร่วน

ชนิดพืช	ชนิดปุ๋ยอินทรีย์	อัตราแนะนำ
ข้าว	ตอซัง	ไก่ครบตอซัง ก่อนปลูกข้าว 3-4 สัปดาห์
	ปุ๋ยพืชสด	- หวานเมล็ดใสอัพริกันอัตรา 4-6 กก./ไร่ ไก่ครบ เมื่ออายุประมาณ 50-70 วัน/หรือท่านในสินคินเดีย อัตรา 4-6 กก./ไร่ ไก่ครบ เมื่ออายุประมาณ 60-70 วัน ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์ แล้วปลูกข้าว - หวานดั่งพาราอัตรา 8-10 กก./ไร่ ไก่ครบเมื่ออายุประมาณ 60-65 วัน เมล็ดดั่งพุ่มอัตรา 6-8 กก./ไร่ ไก่ครบ เมื่ออายุประมาณ 45-60 วัน เมล็ดปboroเท่องอัตรา 4-6 กก./ไร่ ไก่ครบ เมื่ออายุประมาณ 50-60 วัน ก่อนปลูกข้าว (ปล่อยทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์ ก่อนปลูก) หรือหลังปลูก
		ไก่ครบตอซัง ก่อนปลูกพืชไร่ 1 สัปดาห์
พืชไร่	ตอซัง	ไก่ครบตอซัง ก่อนปลูกพืชไร่ 1 สัปดาห์
	ปุ๋ยพืชสด	- หวานเมล็ดดั่งพารา อัตรา 8-10 กก./ไร่ ไก่ครบเมื่ออายุประมาณ 60-65 วัน เมล็ดดั่งพุ่ม อัตรา 6-8 กก./ไร่ ไก่ครบเมื่ออายุประมาณ 45-60 วัน หรือปboroเท่อง อัตรา 4-6 กก./ไร่ ไก่ครบเมื่ออายุประมาณ 50-60 วัน ปล่อยทิ้งไว้ประมาณ 1-2 สัปดาห์ ก่อนปลูก
	ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 2-3 ตัน/ไร่	ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 2-3 ตัน/ไร่
พืชผัก	ปุ๋ยหมัก	ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 2-3 ตัน/ไร่
	ปุ๋ยคอก	
ไม้ผล ไม้ยืนต้น	ปุ๋ยหมัก	ไม้ผลขนาดเล็ก ให้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 20 กก./ ตัน
	ปุ๋ยคอก	ไม้ผลขนาดใหญ่ ให้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 35 กก./ ตัน
ไม้ดอก ไม้ประดับ	ปุ๋ยหมัก	ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 1-2 ตัน/ไร่
	ปุ๋ยคอก	
ไม้กระถาง	ปุ๋ยหมัก	ดิน : ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 3 : 1 โดยน้ำหนัก
	ปุ๋ยคอก	

หมายเหตุ :

1. อัตราการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในตารางนี้ใช้รวมกับปุ๋ยเคมี อัตราครึ่งหนึ่งของอัตราแนะนำ
2. ไม่ควรใช้ดั่งพารา ถ้าพุ่มและปboroเท่องในนาข้าวที่มีน้ำขัง
3. เมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสดควรมีความคงทนไม่ต่ำกว่า 90 เปอร์เซ็นต์
4. ปุ๋ยคอกที่หมักสมบูรณ์แล้วสามารถใช้ได้ประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ของอัตราแนะนำ

สรุป การใช้ปุ๋ยอินทรีย์บางชนิดสำหรับการปลูกพืชบนดินทรายและดินตื้น

ชนิดพืช	ชนิดปุ๋ยอินทรีย์	อัตราแนะนำ
ข้าว	ตอหัง	ไก่กลบตอหัง ก่อนปลูกข้าว 3-4 สัปดาห์
	ปุ๋ยพืชสด	- หวานเมล็ดโคนอัตรา 6-8 กก./ไร่ ไก่กลบ เมื่ออายุประมาณ 50-70 วัน/หรือหวานในสูตรอินเดีย อัตรา 6-8 กก./ไร่ ไก่กลบ เมื่ออายุประมาณ 60-70 วัน ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์ แล้วปลูกข้าว - หวานถั่วพ้ำอัตรา 10-12 กก./ไร่ ไก่กลบเมื่ออายุประมาณ 60-65 วัน เมล็ดถั่วพั่วอัตรา 8-10 กก./ไร่ ไก่กลบ เมื่ออายุประมาณ 45-60 วัน เมล็ดปอเทืองอัตรา 6-8 กก./ไร่ ไก่กลบ เมื่ออายุประมาณ 50-60 วัน ก่อนปลูกข้าว (ปล่อยทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์ ก่อนปลูก) หรือหลังปลูก
พืชไร่	ตอหัง	ไก่กลบตอหัง ก่อนปลูกพืชไร่ 1 สัปดาห์
	ปุ๋ยพืชสด	- หวานเมล็ดถั่วพ้ำอัตรา 10-12 กก./ไร่ ไก่กลบเมื่ออายุประมาณ 60-65 วัน เมล็ดถั่วพั่วอัตรา 8-10 กก./ไร่ ไก่กลบเมื่ออายุประมาณ 45-60 วัน หรือปอเทือง อัตรา 6-8 กก./ไร่ ไก่กลบเมื่ออายุประมาณ 50-60 วัน ปล่อยทิ้งไว้ประมาณ 1-2 สัปดาห์ ก่อนปลูก
	ปุ๋ยหมัก	ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 3-4 ตัน/ไร่
	ปุ๋ยคอก	
พืชผัก	ปุ๋ยหมัก	ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 3-4 ตัน/ไร่
	ปุ๋ยคอก	
ไม้ผล	ปุ๋ยหมัก	ไม้ผลขนาดเล็ก ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 25 กก./ตัน
ไม้อ dein	ปุ๋ยคอก	ไม้ผลขนาดใหญ่ ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 50 กก./ตัน
ไม้คอก	ปุ๋ยหมัก	ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 2-4 ตัน/ไร่
ไม้ประดับ	ปุ๋ยคอก	
ไม้กระถาง	ปุ๋ยหมัก	ดิน : ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 2 : 1 โดยน้ำหนัก
	ปุ๋ยคอก	

หมายเหตุ :

- อัตราการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในตารางนี้ใช้รวมกับปุ๋ยเคมี อัตราครึ่งหนึ่งของอัตราแนะนำ
- ไม่ควรใช้ถั่วพ้ำ ถั่วพั่วและปอเทืองในนาข้าวที่มีน้ำนัง
- เมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสดควรมีความคงทนไม่ต่ำกว่า 90 เปอร์เซ็นต์
- ปุ๋ยคอกที่หมักสมบูรณ์แล้วสามารถลดการใช้ได้ประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ของอัตราแนะนำ

มาตราการอนุรักษ์ดินและน้ำกับการปลูกพืชบนดินเหนียว

ความลาดชัน	มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ			
	นาข้าว	พืชผัก	พืชไร่	ไม้ผล ไม้ยืนต้น
0-2 %	-ปรับพื้นที่แปลงนา -ปลูกพืชปุ่ยสด	-ปลูกพืชปุ่ยสด -คลุมดิน -ปลูกพืชหมุนเวียน	-สร้างคันดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชปุ่ยสด -คลุมดิน -ปลูกพืชคลุมดิน	-สร้างคันดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชปุ่ยสด -คลุมดิน -ปลูกพืชคลุมดิน -ปลูกพืชหมุนเวียน
2-5 %	-ปรับพื้นที่แปลงนา -ปลูกพืชปุ่ยสด	-สร้างคันดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชปุ่ยสด -คลุมดิน -ปลูกพืชหมุนเวียน	-สร้างคันดิน -ขันบันไดดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชปุ่ยสด -ปลูกพืชคลุมดิน -คันชาภีช -ปลูกพืชหมุนเวียน -ปลูกพืชลับเป็นแดน	-สร้างคันดิน -ขันบันไดดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชปุ่ยสด -คลุมดิน -คันชาภีช -ปลูกพืชคลุมดิน -ปลูกพืชแซม
5-12 %	-	-	-สร้างคันดิน -ขันบันไดดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ໄไดพรวนและปลูกพืช ตามแนวระดับ -ปลูกพืชปุ่ยสด -ปลูกพืชคลุมดิน -ปลูกพืชหมุนเวียน -ปลูกพืชลับเป็นแดน	-สร้างคันดิน -ขันบันไดดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ໄไดพรวนและปลูกพืช ตามแนวระดับ -ปลูกพืชปุ่ยสด -คลุมดิน -ปลูกพืชคลุมดิน -ปลูกพืชแซม
12-20 %	-	-	-ทำคูรับน้ำขอบเขต -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชหมุนเวียน -ปลูกพืชลับเป็นแดน	-ทำคูรับน้ำขอบเขต -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ทำรากน้ำปลูกเฉพาะต้น -ปลูกพืชคลุมดิน
20-35 %	-	-	-ทำคูรับน้ำขอบเขต -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชหมุนเวียน -ปลูกพืชลับเป็นแดน	-ทำคูรับน้ำขอบเขต -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ทำรากน้ำปลูกเฉพาะต้น -ปลูกพืชคลุมดิน

มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำในการปลูกพืชบนดินร่วน

ความลาดชัน	มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ			
	นาข้าว	พืชผัก	พืชไร่	ไม้ผล ไม้ยืนต้น
0-2 %	-ปรับพื้นที่แปลงนา -ปลูกพืชปุ่ยสด -คุณดิน -ปลูกพืชหมูนวีียน	-สร้างคันดิน -ปลูกพืชปุ่ยสด -คุณดิน -ปลูกพืชคลุมดิน	-สร้างคันดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชปุ่ยสด -คุณดิน -ปลูกพืชคลุมดิน -ปลูกพืชหมูนวีียน	-สร้างคันดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชปุ่ยสด -คุณดิน -ปลูกพืชคลุมดิน -ปลูกพืชแซม
2-5 %	-ปรับพื้นที่แปลงนา -ปลูกพืชปุ่ยสด -คุณดิน -ปลูกพืชหมูนวีียน	-สร้างคันดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชปุ่ยสด -คุณดิน -ปลูกพืชคลุมดิน -กันชาภีช -ปลูกพืชคลุมดิน -ปลูกพืชหมูนวีียน -ปลูกพืชลับเป็นແນບ	-สร้างคันดิน -ขันบันไดดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชปุ่ยสด -กันชาภีช -ปลูกพืชคลุมดิน -ปลูกพืชหมูนวีียน -ปลูกพืชลับเป็นແນບ	-สร้างคันดิน -ขันบันไดดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชปุ่ยสด -กันชาภีช -ปลูกพืชคลุมดิน -ปลูกพืชแซม
5-12 %	-	-	-สร้างคันดิน -ขันบันไดดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ໄಡพรวนและปลูกพืช ตามแนวระดับ -ปลูกพืชปุ่ยสด -ปลูกพืชคลุมดิน -ปลูกพืชหมูนวีียน -ปลูกพืชลับเป็นແນບ	-สร้างคันดิน -ขันบันไดดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ໄಡพรวนและปลูกพืช ตามแนวระดับ -ปลูกพืชปุ่ยสด -คุณดิน -ปลูกพืชคลุมดิน -ปลูกพืชแซม
12-20 %	-	-	-ทำคูรับน้ำขอเขา -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชหมูนวีียน -ปลูกพืชลับเป็นແນບ	-ทำคูรับน้ำขอเขา -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ทำฐานปลูกเฉพาะต้น -ปลูกพืชคลุมดิน
20-35 %	-	-	-ทำคูรับน้ำขอเขา -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชหมูนวีียน -ปลูกพืชลับเป็นແນບ	-ทำคูรับน้ำขอเขา -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ทำฐานปลูกเฉพาะต้น -ปลูกพืชคลุมดิน

มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำกับการปลูกพืชบนดินทรายและดินตื้น

ความลาดชัน	มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ			
	นาข้าว	พืชผัก	พืชไร่	ไม้เลื้อยอันดัน
0-2 %	-ปรับพื้นที่แปลงนา -ปลูกพืชปุ่ยสด -คุณดิน -ปลูกพืชหมุนเวียน	-สร้างคันดิน -ปลูกพืชปุ่ยสด -คุณดิน -ปลูกพืชหมุนเวียน	-สร้างคันดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชปุ่ยสด -คุณดิน -ปลูกพืชคุณดิน -ปลูกพืชหมุนเวียน	-สร้างคันดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชปุ่ยสด -คุณดิน -ปลูกพืชคุณดิน -ปลูกพืชแซม
2-5 %	-ปรับพื้นที่แปลงนา -ปลูกพืชปุ่ยสด -คุณดิน -ปลูกพืชหมุนเวียน	-สร้างคันดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชปุ่ยสด -คุณดิน -ปลูกพืชหมุนเวียน	-สร้างคันดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชปุ่ยสด -ปลูกพืชคุณดิน -คันหากพืช -ปลูกพืชหมุนเวียน -ปลูกพืชลับเป็นແນບ	-สร้างคันดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชปุ่ยสด -คุณดิน -คันหากพืช -ปลูกพืชคุณดิน -ปลูกพืชแซม
5-12 %	-	-	- -สร้างคันดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ໄພวนและปลูกพืชตามแนวระดับ -ปลูกพืชปุ่ยสด -ปลูกพืชคุณดิน -คันหากพืช -ปลูกพืชหมุนเวียน -ปลูกพืชลับเป็นແນບ	-สร้างคันดิน -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ໄພวนและปลูกพืชตามแนวระดับ -ปลูกพืชปุ่ยสด -คุณดิน -ปลูกพืชคุณดิน -คันหากพืช -ปลูกพืชแซม
12-20 %	-	-	- -ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ปลูกพืชหมุนเวียน -ปลูกพืชลับเป็นແນບ -คันหากพืช	-ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ทำรากานปลูกเฉพาะต้น -ปลูกพืชคุณดิน -คุณดิน
20-35 %	-	-	-	-ทำแนวรั้วหญ้าแฟก -ทำรากานปลูกเฉพาะต้น -ปลูกพืชคุณดิน -คุณดิน

จากตารางสรุปมาตราการอนุรักษ์ดินและน้ำได้ก่อตัวก็งวิธีการต่างๆ ที่ควรนำมาใช้ในการจัดการพื้นที่เพื่อรักษาทรัพยากรดินและน้ำ ป้องกันรักษาดินไม่ให้ถูกกัดเซาะ: พังกปลาย รักษาความอุดมสมบูรณ์ของดินและอนุรักษ์น้ำไว้ให้อ่อนอ่อนวยสำหรับการผลิตทางด้านการเกษตร ซึ่งจะօธบายรายละเอียดเพอสังเขปดังนี้

1. การปรับพื้นที่แปลงนา

การปรับพื้นที่แปลงนาเป็นการปรับพื้นที่แปลงนาเดิมให้ราบเรียบสม่ำเสมอหรือมีการลงดันนาเดิมออก และปรับสภาพพื้นที่ให้ราบเรียบ สร้างดันนาขึ้นมาใหม่ โดยให้มีขนาดของแปลงใหญ่ขึ้น การปรับพื้นที่ให้สม่ำเสมอ ทำให้มีการขังน้ำตลอดทั้งแปลงปลูก ตามดันนาบางดันสามารถปลูกไม้มัด ไม้ยืนต้น พืชไร่และพืชผักได้

2. การไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ (contour cultivation)

การไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับเป็นการไถพรวนตามแนวระดับขวางความลาดชันของพื้นที่ และมีการปลูกพืชตามแนวไถพรวน นิยมทำร่วมกับการทำดันดินหรือขันบันไดดินและมีการคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดินหรือทำแนวรั้วหญ้าแฟก

3. การสร้างคันดิน (terracing)

การสร้างคันดินเป็นการสร้างคันดินและรองรับน้ำขวางความลาดชันของพื้นที่ โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็นชั้ง ๆ เพื่อช่วยกักเก็บน้ำ เบนน้ำและลดการชะล้างพังทลาย นิยมทำร่วมกับการทำแนวหญ้าแฟกและปลูกพืชคลุมดิน การสร้างคันดินมีหลายรูปแบบ เช่น คันดินเบนน้ำ (diversion) คันดินกักเก็บน้ำ (absorption bank) คันดินฐานกว้าง (broad base terrace) และคันดินฐานแคบ (narrow base terrace)

4. ขันบันไดดิน (bench terrace)

ขันบันไดดินเป็นการปรับพื้นที่ให้เป็นชั้น ๆ ต่อเนื่องกันคล้ายบันได เป็นการลดระดับและความเสี่ยงของความลาดชัน สะดวกในการไถพรวน ลดการชะล้างพังทลายและช่วยกักเก็บน้ำ

5. คูรับน้ำขอบเขา (hillside ditches)

คูรับน้ำขอบเขาเป็นคูรับน้ำที่สร้างบริเวณขอบเขาตามแนวระดับหรือลดระดับเป็นครูปสามเหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยมคงที่ ระยะห่างของคูรับน้ำสภากอนุปนิปะเทศและสิ่งแวดล้อม เป็นการลดความเสี่ยงของความลาดชันและแบ่งพื้นที่ออกเป็นชั้ง ๆ ช่วยในการกักเก็บน้ำ ระบายน้ำ ลดการชะล้างพังทลายและใช้เป็นทางลำเลียง นิยมทำร่วมกับการทำแนวหญ้าแฟกและปลูกพืชคลุมดิน

6. ฐานปลูกไม้ผลเฉพาะต้น (individual basin)

ฐานปลูกไม้ผลเฉพาะต้นเป็นการปรับฐานเพื่อปลูกไม้ผลอยู่สี่เหลี่ยมหรือทรงกลม ให้มีขนาดเท่าทรงพุ่ม นิยมทำร่วมกับการทำแนวหญ้าแฟกและปลูกพืชคลุมดิน

7. การปลูกพืชตามแนวระดับ (contour cultivation)

การปลูกพืชตามแนวระดับเป็นการปลูกพืชบนแนวโน้มพรวนตามแนวระดับข้างความลาดชันของพื้นที่ นิยมทำร่วมกับการทำดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฟก

8. การปลูกพืชคลุมดิน (cover cropping)

การปลูกพืชคลุมดินเป็นการปลูกพืชลงไปในพื้นที่ว่างหรือบริเวณพื้นที่ปลูกพืชหลัก เพื่อคลุมดิน ลดการชะล้างพังทลายและปรับปรุงบำรุงดิน ได้แก่ หญ้าบานเยี้ย หญ้ามาเลเซีย ถั่วคุดซู ถั่วลาดัย ถั่วชีรุสีลม ถั่วไชราตอร์ และถั่วคาวาโลไปโภเนียม เป็นต้น

9. การคลุมดิน (mulching)

การคลุมดินเป็นการใช้เศษส่วนต่างๆ คลุมดิน เช่น เศษชาเขียว พังข้าวและวัสดุอื่นๆ ของพืช เพื่อลดการชะล้างพังทลาย ควบคุมวัชพืช เพิ่มอินทรีย์ดูดและลดการระเหยของน้ำ เป็นต้น

10. การปลูกพืชปุ๋ยสด (green manure cropping)

การปลูกพืชปุ๋ยสดเป็นการปลูกพืชตระกูลถัวเพื่อไถกลบ ช่วยปรับปรุงคุณภาพดิน เพิ่มปริมาณธาตุอาหารในดินและลดการชะล้างพังทลายของดิน

11. การปลูกพืชสลับเป็นแท่ง (strip cropping)

การปลูกพืชสลับเป็นแท่งเป็นการปลูกพืชเป็นแท่งสลับข้างความลาดชันไปตามแนวระดับ (contour strip cropping) บนดินตั้งจากพื้นที่ (field strip cropping) ขวางตามแนวลม (wind strip cropping) หรือตามแนวแก้แบบเพื่อให้พืชที่ปลูกมีแนวกาวางสม่ำเสมอ (buffer strip cropping)

12. การปลูกพืชหมุนเวียน (crop rotation)

การปลูกพืชหมุนเวียนเป็นการปลูกพืชลงบนพื้นที่เดียวกันโดยมีการเลือกชนิดพืชและระยะเวลาปลูกให้เหมาะสม ช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำ ใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ รักษาสมดุลของธาตุอาหารในดิน ลดการระบาดของโรคและแมลง

13. การปลูกพืชแซม (intercropping)

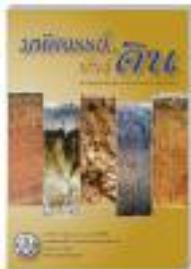
การปลูกพืชแซมเป็นการปลูกพืชตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไปบนพื้นที่ในเวลาเดียวกันระหว่างแนวของพืชหลัก เป็นการลดการชะล้างพังทลาย เพิ่มรายได้และลดการระบาดของโรคและแมลง

14. คันชาตกฟีช (contour trash line)

คันชาตกฟีชเป็นการนำเศษชาพืชที่เหลือมาวางสูงกันให้สูงประมาณ 50 เซนติเมตร เป็นคันตามแนวระดับห่างกันประมาณ 20-40 เมตรหรือตามแนวคันดิน ช่วยลดความเร็วของน้ำไหลบ่าและเศษเหลือของพืชช่วยในการปรับปรุงบำรุงดิน

15. การปลูกแพร้หญ้าแฟก (vetiver grass in hedge-row)

การปลูกแนวรั้วหญ้าแฟกเป็นการปลูกหญ้าแฟกตามแนวระดับหรือเป็นแนวข้างความลาดชันของพื้นที่ 1 แนวในทุก 3 แนวของพืชหลัก โดยปลูกหญ้าแฟกตามแนวระดับหรือเป็นแนวข้างความลาดชัน หรือปลูกเป็นแนวในแนวของพืชหลักและทำเป็นรูปครึ่งวงกลมทางข้างบนบริเวณโคนต้น

คงะญูจัดทำ

กี่ปรึกษา	
นายอรรถ สมร่าง	: อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน
นายชัยวัฒน์ สิงหบุศย์	: รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน
นายชุมพล ลิลิตธรรม	: ผู้อำนวยการสำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน

ญูจัดทำ	
นายวุฒิชาติ ศิริข่าวมูล	: หัวหน้าส่วนมาตรฐานการสำรวจฯ จำแนกดินและที่ดิน
นายณรงค์ ตรีสุวรรณ	: ส่วนพัฒนาเทคโนโลยีและบริการ
นางสุพร บุญประดับ	: ส่วนมาตรฐานการสำรวจฯ จำแนกดินและที่ดิน
นายสมศักดิ์ สุขจันทร์	: ส่วนมาตรฐานการสำรวจฯ จำแนกดินและที่ดิน
นางชนิษฐุ์ศรี อุ่นตระกูล	: ส่วนมาตรฐานการสำรวจฯ จำแนกดินและที่ดิน
นางสาวบารุง ทรัพย์มาก	: ส่วนมาตรฐานการสำรวจฯ จำแนกดินและที่ดิน
นางสาวสุมิตรา วัฒนา	: ส่วนมาตรฐานการสำรวจฯ จำแนกดินและที่ดิน
นายอัทธะ พินจังสกุลดิษฐ์	: ส่วนสำรวจฯ จำแนกดินที่ 2
นางสาวสยาม ไชยพิพิช	: ส่วนพัฒนาเทคโนโลยีและบริการ
นางสาวกรรณิสา ศุภษ์ศรี	: ส่วนวางแผนการใช้ที่ดินที่ 3
นางสาวอมรรัตน์ สระเพ็ชร	: ส่วนวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดินที่ 2